



د کان کیندنې تړون

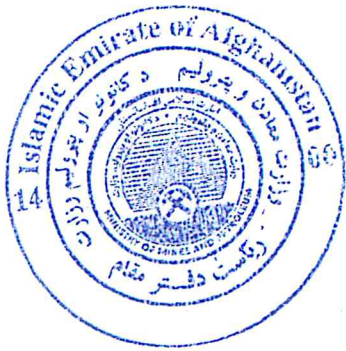
د افغانستان اسلامي امارت

او

(د رحمانی زرخان زوی مالګې کان کیندنې شرکت)

ترمنځ

د (د هرات ولایت د غوریان ولسوالۍ د نمکسار) ساحې د (مالګې پنځم بلاک) د کان کیندنې پروژې په اړه



نېټه: ۱۴۰۱ / ۱ / ۱۱



لیکلی

1	جزئیات
1	مقدمه
2	منل شوي اصطلاحات
2	1 تعریفونه
9	2 د نافذه قوانینو ارجحیت؛ ظرفیت او اداره
10	لومړۍ برخه: د تړون موده او د جوازونو ورکول
10	3 د تړون ثبت او خپرول
10	موده
10	4 د اکتشافی جواز ورکول
10	د اکتشافی جواز د حسن اجراء لپاره ضمانت
11	مقدم شرایط
11	د اکتشافی جواز ورکړه
12	5 د استخراج د جواز ورکړه
12	د لومړیتوب حق
12	د استخراج جواز لپاره غوښتنه
12	د کان کیندنې پروپوزل منظوري
12	د استخراجی جواز لپاره د اجرا ضمانت
13	د استخراج جواز ورکول
13	6 د جواز ساحه
13	د اکتشاف جواز
14	د استخراج جواز
14	دویمه برخه: د پلانونو تسلیمول او منظوري
14	7 عمومي پلانونه
14	وړاندیز شوي پلانونه
14	منظور شوي اړین پلانونه
14	منظور شويو پلانونو ته عامه لاسرسی
14	8 د پلانونو منظوري
14	د باصلاحیته مرجع له خوا ارزونه او منظوري
15	د منظورونکې مرجع له خوا د تعدیلاتو غوښتنه
15	9 د منظور شويو پلانونو عوض کول





15	د منظورونکې مقام له خوا ارزونه او منظوري
16	هغه تعديلات چې منظورونکې مقام يې غوښتنه کوي
16	درېيمه برخه: په جواز کې ژمنه شوي حقوق
16	10 د اکتشاف جواز کې ژمنه شوي حقوق
16	مجاز فعاليتونه
16	د نمونو راټولولو د مالکيت حق
17	11 د استخراج په جواز کې ژمنه شوي حقوق
17	مجاز فعاليتونه
17	د منرالونو د مالکيت حق
17	څلورمه برخه: د جواز شرطونه
17	12 د اکتشافي جواز شرطونه
17	شرطونه
17	د اکتشاف د منظور شوي پروگرام تعديل
18	د منظور شوي اکتشافي پروگرام خپرول
18	13 د گټې اخيستنې جواز شرطونه
18	شرطونه
18	پنځمه برخه: مالي موضوعات
18	14 د ځمکې د سطحې کرایه
18	15 فیسونه
19	16 حق الامتياز (رويالتي)
19	د حق الامتياز مکلفيتونه
19	د خپلواک کارپوه لگښتونه
20	17 ماليات
20	ماليات په عمومي ډول
20	معافيتونه
20	د استخراجي صنايعو پر شرايط برابر ماليه ورکونکي
20	د مالياتي فورمونو ترتيب او تسليمول
21	موضعي ماليه
21	18 گمرکي محصولات
21	د تړون لرونکي حقونه
21	د تړون لرونکي مکلفيتونه
21	د امارت مکلفيتونه





22 امارت ته تادیات	19
22 د تادیاتو بڼه	
22 کسر	
22 په تادیاتو کې پاتې راتلل	
22 معاوضه	
22 د بهرني پولې واحد (کرنسي) تادیه او موجودیت	20
22 بانکي حسابونه	
22 د بهرنیو اسعارو تبادلہ	
23 واردات او د پیسو حواله	
23 مالي راپور ورکونه او محاسبه	21
23 مالي راپور ورکونه	
23 محاسبه	
23 شپږمه برخه: نور حقوق او مکلفیتونه	
23 د منرالي فعالیتونو عمومي کړندود	22
24 ضمني منرالونه	23
24 بیمه (تکافل)	24
24 د تړون لرونکي مکلفیتونه	
25 چاپیریال ساتنه	25
25 عمومي مکلفیتونه	
25 د چاپیریال ساتنې مدیریت پلان رعایت	
25 د چاپیریال ساتنې اجازه لیک	
25 کارگران	26
25 روغتیا او خونديتوب	27
25 عمومي مکلفیتونه	
26 د روغتیا او خونديتوب پلان رعایت	
26 داخلي امنیت	28
26 د داخلي امنیت د منظور شوي پلان رعایت	
26 د مسؤلیت حدود	
26 د امنیتي خطر ارزونه	
27 د داخلي امنیت پلان منظوري	
28 د داخلي امنیت د منظور شوي پلان عوض کول	
28 د داخلي امنیت د منظور شوي پلان خپرول	





- 29 د سیمه ییزو گټو او د ټولني د پراختیا پلان.....
- 29 عمومي مکلفیتونه
- 29 د سیمه ییزې گټې د پلان رعایت
- 29 د ټولني د پراختیا پېشنهادي پلان په اړه مشوره او د هغه ترتیبول
- 29 د ټولني د پراختیا پلان رعایت
- 29 عامه کارونه.....
- 29 د زېربنا جوړول.....
- 29 عمومي مکلفیتونه
- 30 له زېربنا څخه مشترکه استفاده
- 30 د زېربنا د کاروني اجازه.....
- 30 د زېربنا مصادره.....
- 30 لرغوني او فرهنگي آثار.....
- 30 عمومي مکلفیتونه
- 31 د وزارت له لوري د منظوري ورکول یا ردول.....
- 31 د نهایی محصول خرڅلاو او صادرات.....
- 31 بازارموندنه، خرڅلاو او صادرات په عمومي ډول.....
- 32 د محصول پلور
- 32 د نهایی محصول صادروول.....
- 32 اوومه برخه: راپور ورکونه، د اسنادو ساتل او تفتیش
- 32 راپور ورکونه.....
- 32 راپور ورکونه په عمومي ډول.....
- 33 الزامي راپور ورکونه
- 33 د راپورونو وړاندې کول.....
- 33 د اسنادو ساتل.....
- 33 د اسنادو ساتنه په عمومي ډول.....
- 33 د منرالي فعالیتونو اسناد.....
- 34 پولي واحد.....
- 34 تفتیش.....
- 34 د تفتیش مامورین.....
- 35 اتمه برخه: نیابت او ضمانتونه
- 35 د تړون لرونکي نیابت او ضمانتونه.....
- 35 د تړون لرونکي ضمانتونه.....





37	دقت
37	جلا تضمینونه
37	د تړون د عقد انگیزه
37	د تړون لرونکي د تضمینونو مبنی
37	غرامت
37	38 د امارت نیابت او تضمینونه
38	دقت
38	جلا تضمینونه
38	د تړون د عقد انگیزه
38	د تضمینونو حدود
39	غرامت
39	نهمه برخه: مالي ډاډ، متابعت او اجراء
39	39 د لارښودونو رعایت
39	40 د اجرا ضمانتونه
39	د اجراء ضمانت شرایط
40	د حسن اجرا ضمانت په اړه پریکړه
40	د حسن اجرا ضمانت بېرته سپارل
40	41 د چاپیریال ساتنې ضمانتونه
40	د چاپیریال ساتنې تضمین شرایط
40	د چاپیریال پر تضمین بیاکتنه
41	د چاپیریال ساتنې د تضمین په اړه پریکړه
41	د چاپیریال ساتنې تضمین بېرته سپارل
41	42 غرامت
41	د تړون لرونکي غرامت
41	د امارت غرامت
42	د غرامتونو گټه
42	43 د مسئولیت حدود
42	44 تقصیر او فسخ
42	د تقصیر موارد
43	د تړون فسخه کول
43	د تړون د فسخې خیرتیا
44	45 د تړون د فسخې آثار





- 44 د جوازونو لغوه کول
- 44 د تړون د فسخې نور آثار
- 46 د جواز د مودې د پوره کېدو، انصراف یا لغوه کېدو آثار
- 44 د منرالي فعالیتونو پای ته رسول
- 44 له ساحې څخه د استازو ایستل
- 44 د وسایلو او زېربنا لېږدول
- 45 د نیمگړو پاتې شویو مکلفیتونو سر ته رسول
- 45 د جواز د مودې تر پای ته رسېدو وروسته ساحې ته لاسرسی
- 45 د اجراء د تضمین او د چاپېریال ساتنې تضمین مستردول
- 46 47 گډې حل لارې
- 46 لسمه برخه: فرعي قراردادونه او معاملي
- 46 48 فرعي قرارداد
- 47 49 د مدیریت بدلون
- 47 د اړتیا وړ منظوري
- 47 د هغه جواز خنډول چې منظوری ته په تمه دی
- 47 له منظوری پرته د مدیریت بدلون
- 48 50 د حقونو او مکلفیتونو پر لېږد محدودیتونه
- 48 د امارت له خوا لېږد
- 48 د تړون لرونکي له خوا لېږد
- 48 د تضمین گټه
- 49 یوولسه برخه: عمومي حکمونه
- 49 51 د امارت له خوا ډاډ
- 49 منظوری
- 49 د امارت له خوا د خنډونو نه جوړول او نه تبعیض
- 49 بهرني کارگر
- 50 د تړون لرونکي د شتمنیو مصادره
- 50 د تړون لرونکي په گټه د ځمکې استملاک
- 51 52 ثبات
- 51 استثناءات
- 52 53 غیر مترقبه پېښې (فورس ماژور)
- 53 د غیر مترقبه پېښو اغېزې
- 53 د غیر مترقبه حالاتو په اړه خبرتیا





54 د اغېزو راکمولو مکلفیت

54 هغه پېښې چې له حقوقي لارو د حل و فصل وړ نه دي

54 لگښت

54 د غیرمترقبه پېښو پای

54 د غیر مترقبه پېښو د دوام له امله د تړون فسخ کول

55 54 د اختلافونو حل

55 55 محرمانه معلومات

56 د محرمو معلوماتو استفاده او افشا کول

57 رضایت

57 56 خبرتیاوې

57 د خبرتیا استول

57 تړون لرونکی

57 د اړیکې د جزئیاتو بدلون

58 د خبرتیا وخت لاندې ترتیب شوی دی

58 57 متفرقه حکمونه

58 د تړون د لوړو ترمنځ اړیکه

58 لگښتونه

58 منظوري او رضایت

58 د نورو اسنادو اجراء

59 نور اقدامات

59 پر تړون حاکم قانون او قضایي واک

59 د تړون ژبه

59 د تفکیک قابلیت

59 معافیتونه

59 د غرامت دوام

61 لومړی جدول: اکتشافی جواز

61 لومړی برخه: مقدم شرطونه

62 دویمه برخه: د جواز اضافي شرطونه (د کانونو نافذه قانون)

63 دریمه برخه: د جواز ساحه

64 دویم جدول: استخراجی جواز

64 لومړی برخه: د جواز اضافي شرطونه (د کانونو نافذه قانون)

65 درېم جدول: زېربنا او عامه کارونه





- 65 لومړۍ برخه: زېرینا
- 65 دویمه برخه: عامه کارونه
- 66 څلورم جدول: ځانګړي شرایط
- 67 اجراء:
- 68 لومړۍ شمېره ضمیمه: د استخراج منظور شوی پروګرام





جزئیات

نېټه: ()

لوري:

تړون ورکوونکی:

نوم د افغانستان اسلامي امارت، د کانونو او پترولیم وزارت
پته [د مکروریان څلورلاری کابل افغانستان]
برېښنالیک [lsmmd@momp.gov.af]

تړون لرونکی:

نوم [د رحمانی زرخان زوی مالګې کان کیندنې شرکت]
پته [نیاز بیک د حضرت بلال جومات ته نږدې، پنځمه ناحیه، د کابل مرکز]
برېښنالیک [coo@savasgroup.com]

مقدمه

الف د کانونو او پترولیم وزارت له خوا د داوطلبی د پروسی له ترسره کولو وروسته، تړون لرونکی ته د دغه تړون ورکړه په لاندې ډول ترسره شوي ده:
(لومړی) دغه پروژه د افغانستان اسلامي امارت د ریاست الوزراء مقام د (۱۴۴۷/۵/۲۱) هجري لمريز کال د (۳۴۰۱) گڼې پریکړې په اساس تصویب شوي ده.

ب دا تړون د کان کیندنې تړون لرونکی ته د اکتشاف د جواز او د گټې اخیستنې جواز د لومړیتوب حق ورکوي.
ج دغه تړون د دواړو لوریو د لاسلیک سره سم د ثبت او نشر څخه وروسته د اجرا پړاو ته داخلېږي او وزارت یې د امارت د استازي په توګه مدیریت کوي.
د دا تړون د عامه گټو په موخه لاسلیک شوی او وزارت یې د خپريدو حق لري.





منل شوي اصطلاحات

1 تعریفونه

1.1 په دغه تړون کې کارول شوي اصطلاحات لاندې معناوي لري:

د محاسبې معیارونه: د نړیوال مالي راپور ورکونې سیستم (IFRS) معیارونه او اصول.

عمل: د یوې کړنې، شخړې، دعوا، غوښتنې، خپرنې، پوښتنې، قانوني تعقیب، حقوقي دعوا، منځگړیتوب یا د شخړې حل.

زیانمن لوری: د دې اصطلاح معنی په 53.3 فقره کې شرح شوې ده.

افغانی: د افغانستان رسمي پولې واحد.

وزارت: د افغانستان د کانونو او پترولیم وزارت په معنا دی.

تصدي: د عامه ساتنې تصدي یا بله بدیله اداره چې د کورنیو چارو وزارت له خوا تاسیس شوې او په افغانستان کې د پلي کېدونکو پروژو لپاره داخلي امنیت تامینوي.

نافذہ قوانین: په اړونده برخه کې د تصویب شوو قوانینو په معنا دی، او د شک د مخنیوي لپاره لاندې قوانین پکې شاملېږي:

د کانونو قانون، مقررات، لارښوونې، د استملاک قانون، د گمرکاتو قانون، د چاپیریال ساتنې قانون، پر عایداتو د مالیاتو قانون، د کار قانون، د خصوصي پانگونې قانون؛ او په دې برخه کې د تطبیق وړ نور نافذہ تقنیني سندونه.

منظوري: د نافذہ قوانینو له حکم سره سم له یوه با صلاحیته مقام څخه د تائید، رضایت، صلاحیت، ثبت، تصدیق، جواز، یا معافیت ترلاسه کول.

د منظوري باصلاحیته مرجع:

(الف) د چاپیریال ساتنې د مدیریت د پلان په برخه کې، د چاپیریال ساتنې ملي اداره (NEPA)؛

(ب) د ټولني د پراختیا د پلان، د روغتیا او خونديتوب پلان او یا د سیمه ایزو گټو د پلان په برخه کې وزارت.

د داخلي امنیت منظور شوی پلان: د داخلي امنیت پلان چې د اړونده څانگه (عامه ساتنې تصدي معینیت) له خوا منظور شوی وي.

د ټولني د پراختیا منظور شوی پلان: هغه پلان چې د ټولني د پراختیا په هدف د تړون لرونکي لخوا وزارت ته وړاندې شوی او د وزارت لخوا منظور شوی دی.

منظور شوي سندونه: د ټولني د پراختیا، کورني امنیت، چاپیریال ساتنې د مدیریت، اکتشاف، روغتیا او خونديتوب، د سیمه ایزو گټو منظور شوي پلانونه او یا د کان کیندنې منظور شوي پروپوزل.

د چاپیریال ساتنې د مدیریت منظور شوی پلان: د چاپیریال ساتنې د مدیریت پلان چې د چاپیریال ساتنې ملي ادارې له خوا منظور شوی وي.

د اکتشاف منظور شوی پروگرام: د اکتشاف هغه پلان چې د دې تړون په ۱ ضمیمه کې تشریح شوی.

د روغتیا او خونديتوب منظور شوی پلان: د روغتیا او خونديتوب پلان چې د وزارت له خوا منظور شوی وي.

د سیمه ایزو گټو منظور شوی پلان: د سیمه ایزو گټو پلان چې د وزارت له خوا منظور شوی وي.





د کان کیندنې منظور شوی پروپوزل: د کان کیندنې هغه پروپوزل چې د اقتصادي کمپسیون له خوا منظور شوی وي.

منظور شوی پلان:

- (الف) د اکتشافی جواز په صورت کې، د چاپیریال ساتنې د مدیریت منظور شوی پلان، د روغتیا او خوندیتوب منظور شوی پلان، د داخلی امنیت منظور شوی پلان یا د محلي گټې منظور شوی پلان؛ یا
- (ب) د استخراجی جواز په صورت کې، د ټولنیزې پراختیا منظور شوی پلان، د چاپیریال ساتنې د مدیریت منظور شوی پلان، د روغتیا او خوندیتوب منظور شوی پلان، د داخلی امنیت منظور شوی پلان یا د محلي گټې منظور شوی پلان.

با صلاحیته مرجع: یعنی هر امارتي، نیمه امارتي اداري، مالي یا قضایي ارگان، خانگه، کمیسیون، مقام، محکمه، اداره یا بل هر هغه بنسټ، او د شک د مخنیوي لپاره، خپله وزارت هم په کې شاملېږي.

د داوطلبی اسناد: ټول هغه اسناد چې د تړون لرونکي لخوا د داوطلبی د پروسې په جریان کې وزارت ته سپارل شوي، چې لاندې اسناد هم پکې شامل دي:

- (الف) د اهلیت د ابتدایي ارزونې پوښتنپاڼه (PQQ)؛
- (ب) د داوطلبی پروپوزل (چې د شک د مخنیوي لپاره، د اهلیت او موافقت اظهارلیک او د وړتیا اظهارلیک هم پکې شاملېږي)؛
- (د) د تړون لرونکي لاندې پیشنهادي پلانونه:

- (1) د اکتشاف پروگرام؛
- (2) د چاپیریال ساتنې د مدیریت پلان؛
- (3) د سیمه ییزو گټو پلان؛
- (4) د روغتیا او خوندیتوب پلان؛
- (5) د داخلی امنیت پلان؛
- (6) استخراجی پلان؛
- (7) د ټولنیزو خدمتونو پلان؛ او
- (8) د پروسس پلان.

(ی) د داوطلبی پروسې په جریان کې د تړون لرونکي لخوا چمتو شوي نور معلومات (مهمه نه ده چې دغه ډول معلومات وزارت غوښتي وي یا نه).

د داوطلبی پروسه: هغه پروسه ده چې د دې تړون د مقدمې په سر کې ورته اشاره شوې ده.

مرکزي بانک: د افغانستان بانک.

تړون: د کان کیندنې همدا تړون.





د پای نېټه: د مقدمو شرایطو سره په تړاو هغه نېټه چې د لومړي جدول په لومړۍ برخه کې د ذکر شوو مقدمو شرایطو برعکس نېټه بیانوي.

د **تقصیر موارد**: هغه موارد چې په ۴۴ ماده کې بیان شوي دي.

د **تبادلې نرخ**: هغه نرخ چې په ټاکلې نېټه د راکړې ورکړې لپاره ټاکل شوي وي.

د **گټې اخیستنې جواز**: هغه جواز چې د کانونو نافذه قانون له حکم سره سم تړون لرونکي ته ورکول کېږي چې د جواز په ساحه کې د فعالیت اجازه ورکوي.

د **اکتشاف جواز**: هغه جواز چې د کانونو نافذه قانون د احکامو سره سم د کان کیندنې تړون لرونکي ته ورکول کېږي چې د جواز په ساحه کې د [هرات ولایت غوریان ولسوالۍ نمکسار ساحې پنځم بلاک مالگې] د اکتشاف اجازه ورکوي.

د **استملاک مرجع**: د دې اصطلاح معنا د استملاک په نافذه قانون کې شرح شوې ده.

مالي کال: دوولس میاشتني دوره چې د هر هجري شمسي کال د حمل میاشتې لومړۍ نېټه پیل او د حوت میاشتې په ۲۹ نېټه پای ته رسېږي.

غیر مترقبه پېښې (فورس ماژور): معنی یې په ۵۳،۱ ماده کې بیان شوې ده.

د **مالي راپور ورکونې نړیوال معیارونه**: چې د محاسبې د نړیوالو معیارونو د بورډ له خوا خپرېږي.

پر عایداتو د مالیاتو قانون: پر عایداتو د مالیاتو نافذه قانون.

خپلواک کارپوه: معنی یې د کانونو نافذه مقررې په حکمونو کې تشریح شوې ده.

غیر مستقیم زیان: هر هغه غیر مستقیم زیان یا خساره او یا هم د ځینو فعالیتونو په نتیجه کې رامنځته شوی زیان یا خساره که په هره بڼه پېښ شوی وي او لاندې ټکي په کې شاملېږي:

(أ) د استفادې (پېښینې شوې استفادې)، تولید، گټې، عاید، کاروبار یا سپما زیان؛

(ب) هغه زیان چې د سوداگریزې یا کاروباري اختلال له امله رامنځته شوی،

ولو که غیر مستقیم زیان د وړاندوینې وړ وي یا نه وي.

فکري مالکیت: د اختراع، د کارونې وړ موډل، د نشر حق (د راتلونکي نشر د حق په گډون)، سوداگریز نښان، لوگو او د ډیزاین نښو، خدماتي نښو، سوداگریزو نومونو، برانډ نومونو، ډیزاینونو، سوداگریزو رازونو، د ډومپن نومونو، د نړیوالې شبکې (world wide web) سره د نورو تړلو نومونو، انټرنېټي پټې، د حقونو په گډون د فکري مالکیت د حقونو په معنا دی چې د انفاذ له نېټې مخکې یا وروسته رامنځته کېږي او ټول غوښتنلیکونه او حقونه په کې شاملېږي چې د دې ډول فکري مالکیت د ثبتولو لپاره کارول کېږي.

د **افلاس حالات**: د تړون د یوه لوري په اړه له لاندې مواردو څخه د یو یا څو مواردو رامنځته کېدو نه وایي.





- ا) چې پر وخت خپل پورونه ادا نه شي کړای؛ يا
- ب) له افلاس سره مخ وي؛ او د محکمې لخوا يې افلاس تائيد شوی وي؛
- ج) ټول پورونه يا د پورنو يوه برخه تاديه توقف، تعليق يا د هغه د توقف کولو گواښ وکړي؛
- د) د پور ورکونکو د غونډې رابلل او دایرول؛
- ه) هر هغه عمل ترسره کول چې د افلاس سبب شي؛
- و) کله چې د ملکیت د مصادري غوښتنلیک وړاندې او يا يې په اړه حکم صادر شي؛
- ز) د يوې قانوني وجيبي په سرته رسولو کې پاتې راشي؛
- ح) د يو داسې گام اخيستل چې په يوه ناسم وضعیت منتج شي؛
- ط) د يو داسې گام اخيستل چې ترلاسه کوونکی، اخيستونکی او مدير، رييس، د تصفيې مدير يا موقتي د تصفيې مدير د همدغه يا يې کومې بلې شتمنۍ لپاره گومارل شوی وي، ورته کومه گمارنه ترسره شي؛
- ي) کله چې د ټولو يا يو شمېر پور ورکونکو د گټو لپاره هر ډول تړون، جوړښت يا ترتيب ته داخل شي؛ يا
- ک) نور هغه اعمال چې د قانون يا د صلاحیت په يوه محدوده کې پېښېږي چې د پورته توضيحاتو له يو مورد سره ورته وي يا ورته اغېزې ولري.

د کار قانون: د کار نافذه قانون څخه عبارت دی.

جواز: د کان د اکتشاف يا د کان د استخراج جواز (هر يو چې د استفادې وړ وي).

د جواز ساحه په لاندې معنا ده:

(الف) د اکتشافی جواز په اړه، هغه ځمکه چې په اکتشافی جواز کې درج ده او د اکتشافی فعالیتونو لپاره ځانگړې شوې ده؛

(ب) د استخراج د جواز په اړه، هغه ځمکه چې به استخراجی جواز کې درج ده او د استخراجی فعالیتونو لپاره ځانگړې شوې ده.

د جواز د پای نېټه: د جواز په اړه له لاندې مواردو څخه هر هغه څه چې لومړی رامنځته شي:

- ا) د جواز د وخت د ختمېدو نېټه؛
- ب) له جواز څخه (يا يې يوې برخې څخه) د انصراف يا لاس اخيستو يا پرېښودو نېټه؛ او
- ج) د کانونو قانون له مخې د جواز د لغوې نېټه.

زبان: ټول زیانونه، خسارات، مصارف او لگښتونه.

د کانونو نافذه قانون: د کانونو قانون چې کېدای شي وخت په وخت تعدیل شي.

د کان کیندنې معلومات: ټول هغه معلومات او اطلاعات چې په جوازونو پورې يا د جواز ساحه کې په کوم منرال پورې اړه ولري.





بل لوری: په لاندې معنا دی:

أ) که چېرې د کان کیندنې تړون لرونکی زیانمن شوی لوری وي، نو امارت بل/مقابل لوری بلل کېږي؛ یا

ب) که چېرې امارت زیانمن شوی لوری وي، د کان کیندنې تړون لرونکی بل لوری بلل کېږي.

د خصوصي پانګونې قانون: د خصوصي پانګونې نافذه قانون.

پروژه: په لوی مقياس د کان کیندنې پروژه ده چې له دې تړون سره سم د کان کیندنې د تړون لرونکي له خوا د جواز په ساحه کې پلې کېږي.

وړاندیز شوی پلان: د تړون لرونکي له لاندې پېشنهادي پلانونو څخه عبارت دی:

أ) د چاپیریال ساتنې د مدیریت پلان؛

ب) د سیمه ایزو ګټو پلان؛

ج) د روغتیا او خوندیتوب پلان؛

د) د ټولنیزې پراختیا پلان؛

ه) د داخلي امنیت پلان،

او د شک د مخنیوي لپاره، د ۹ مې مادې پر اساس د یوه منظور شوي پلان هر ډول پېشنهادي بدیل پکې شاملېږي.

عامه کارونه: هغه کارونه چې د دې تړون د دریم جدول په دوهمه برخه کې ذکر شوي دي.

د کان کېدنې د صنعت واجد شرایط مالیه ورکوونکی: نسبت یې هغې اصطلاح ته کېږي چې پر عایداتو د مالیاتو په قانون کې تشریح شوي ده.

ترلاسه کوونکی لوری: هغه لوری دی چې محرم معلومات (په مستقیم ډول او یا هم د خپلو استازو په وسیله تر لاسه کوي).

اړوند لوری: د یو حقوقي شخصیت په اړه هر هغه شخص ته ویل کېږي، چې د یوه یا څو منځګرو په وسیله عمده مالک وي، یا په دې حقوقي اداره کې په مستقیم او یا غیر مستقیم ډول د مشارکت عمده برخه لري.

د یوه لوري استازی: په لاندې معنا دی:

أ) له هغه لوري سره اړوند یو لوری؛ او

ب) آمر، رئیس، کارکوونکی، استازی، مفتش، مشاور، شریک، ګډ پانګوال، مشاور یا د هغه لوري قراردادي یا د هغه لوري اړوند لوری.

اړینه بیمه (تکافل): د عامه مسؤلیت بیمه (تکافل) او هر هغه بیمه (تکافل) چې د اسلامي شریعت او نافذه قوانینو لخوا اړینه بلل شوې وي.

د بیا مېشتېدنې کمېټه: هغه کمېټه ده چې د استملاک په برخه کې د استملاک نافذه قانون سره سم جوړېږي.

د بیا مېشتېدنې د پروژې د تطبیق پلان: معنا یې د بیا مېشتېدنې د کمېټې لخوا د استملاک نافذه قانون سره سم د هغو اشخاصو د بیا مېشتېدنې لپاره چمتو شوی پلان دی چې ځمکه یې په اجباري توګه استملاک شوې وي.





ځانگړي شرايط: معنا هغه خاص شرايط چې په څلورم جدول کې ذکر شوي دي.
د امارت تضمینونه: هغه تضمینونه او ژمنې چې په ۳۸،۱ ماده کې روښانه شوي دي.
د مالیاتو نافذه قوانین: د مالیاتو په اړه ټول نافذه قوانین (د گمرکاتو نافذه قانون او پر عاید د مالیاتو نافذه قانون په ګډون).
درېیم لوری: د کان کېندنې د قراردادي او یا هم د هغه اړوند لوري څخه پرته بل لوری.
تضمین: د کان کېندنې د قراردادي تضمین او یا هم د امارت تضمین.

تفسیر

- 1.2 د دغه تړون په تفسیر کې لاندې موارد شاملېږي، مگر دا چې محتویات یې بل ډول ایجاب وکړي:
- 1.2.1 عنوانونه یوازې د آسانتیا په خاطر ځای پر ځای کېږي او د دغه تړون د محتویاتو پر تشریح کومه اغېزه نه لري؛
- 1.2.2 د شخص په اصطلاح کې هر فرد، شرکت، کمپنی، موسسه، حکومت، امارت یا د امارت اداره یا یوه ټولنه، اړونده مرجع، ګډه پانگونه، د مشارکت کنسرشیوم (ولو که جلا حقوقي شخصیتونه ولري او یا یې و نه لري) شاملېږي؛
- 1.2.3 که یوې کلیمې یا عبارت ته یوه مشخصه معنی ورکړل شوې وي، د دغې کلیمې یا عبارت راتلل د بحث په بله برخه کې، یا یې بله ګرامري بڼه ورته معنا لري؛
- 1.2.4 یوه کلیمه چې مفرد نښي، د هغې کلیمې جمع هم نښي او یوه کلیمه چې جمع نښي، د همدغې کلیمې مفرد هم نښي؛
- 1.2.5 هر جنسیت ته اشاره د هغه بل جنسیت هم نښي؛
- 1.2.6 د 'شامل' یا 'شاملېږي' کلیمې ته مراجعه پرته له کوم محدودیت څخه تعبیر کېږي؛
- 1.2.7 د تړون یوه لوري، بند، جدول او یا ضمیمې ته اشاره، د دغه تړون بل لوري، بند، جدول او یا هم ضمیمې ته اشاره ده؛
- 1.2.8 یوه لوري، یو سند یا هوکړه لیک ته (د دې تړون په شمول) په اشاره کې، د هغه لوري د کار اجرا کوونکي، مدیران، ځایناستي او مجازي استازی شاملېږي، په شمول د هر هغه کس چې تبدیل شوی وي؛
- 1.2.9 یوه سند یا هوکړه لیک ته اشاره (د دغه تړون په ګډون) هغه سند یا هوکړه لیک نښي چې وخت پر وخت تعدیل شوی، نوی شوی، ضمیمه شوی او یا عوض شوی وي؛
- 1.2.10 جدولونه او ضمیمې د دغه تړون برخه جوړوي؛
- 1.2.11 په تضمینونو کې تناقض او یا هم د تړون نقض ته له اشارې څخه موخه هغه تضمینونه دي چې واقعي، بشپړ او یا صحیح نه وي، یا هم ګمراه کوونکي او خطا ایستونکي وي؛ او





1.2.12 د کان کېندنې د دغه تړون هېڅ حکم باید د بل لوري په زیان له دې کبله تعبیر نه شي، چې گویا نوموړی طرف د دې تړون د مسودې د ترتیب یا په دې تړون کې د کوم حکم د درج کولو مسؤلیت درلود.

کاري ورځې او د وخت محاسبې ته اشاره

1.3 په دغه تړون کې د وخت هدف په لاندې ډول دی، مگر دا چې محتویاتو کې په بل ډول روښانه شوې وي:

1.3.1 له ورځې څخه موخه د وخت هغه موده ده چې په نېمه شپه کې پیلېږي او ۲۴ ساعته وروسته پای ته رسېږي؛

1.3.2 د ورځې له وخت څخه موخه د کابل، افغانستان وخت دی؛

1.3.3 له کاري ورځې څخه موخه د اونۍ ټولې ورځې شاملېږي، پرته له جمعې او عمومي رخصتو، په کومو کې چې بانکونه د عمومي کاروبارونو لپاره په کابل، افغانستان کې پرانیستي وي؛

1.3.4 له 'میاشتې' څخه موخه د هجري شمسي جنتري میاشت او له 'کال' څخه موخه هجري شمسي کال دی؛

1.3.5 که د یوه فعالیت یا یوې پېښې ورځ یا د وخت یوه موده له یوې ټاکلې نېټې یا ورځې څخه مشخصه شوې وي، دغه ورځ په محاسبه کې نه شمېرل کېږي؛ او

1.3.6 که د دغه تړون پر اساس د دغه تړون د کوم فعالیت د ترسره کېدو ورځ، کاري ورځ نه وي، نو ورځ راتلونکې کاري ورځ تفسیر کېږي او فعالیت باید په راتلونکې کاري ورځ ترسره شي.

غوره هڅې

1.4 د دغه تړون هر حکم یو اړخ د «غوره هڅې» په ترسره کولو مکلف کوي، ترڅو د یو کار له ترسره کولو یا د یو څه د ترسره کېدو په اړه ډاډه حاصل شي، خو په لاندې برخو کې د مکلفیت د ایجاد سبب نه شي:

1.4.1 د کوم شخص پر وړاندې کوم قانوني عمل یا اقدام وکړي؛

1.4.2 په مطلق ډول مکلفیت وټاکل شي چې یو کار دې ترسره شي یا ترسره کېږي؛ یا

1.4.3 داسې یو لگښت تحمیل شي چې د شرایطو مطابق تر معقولې کچې لوړ وي.

2 د نافذه قوانینو ارجحیت؛ ظرفیت او اداره

ارجحیت

2.1 که چېرې د لاندې نافذه قوانینو او اسنادو:

2.1.1 د دې تړون؛

2.1.2 د کانونو نافذه قانون؛

2.1.3 د کانونو نافذه مقرره؛

2.1.4 د هر جواز شرایط؛ او





2.1.5 نورو مصدقه اسنادو،

ترمنځ تناقض يا ټکر موجود وي، نو په دې صورت کې، پورتنیو اسنادو ته په ترتيب سره مراجعه کېږي.

ظرفیت او استازي اداره

- 2.2 وزير دغه تړون د خپل اهليت پر بنسټ د امارت په استازيتوب لاسليک کوي.
- 2.3 د دې تړون لرونکی مني چې وزارت د امارت له خوا د استازي په توگه ټاکل شوی دی، تر څو د هغه په وسيله د امارت حقوق اعمال او د دغه تړون له مخې خپل مکلفیتونه ترسره کړي.

لومړۍ برخه: د تړون موده او د جوازونو ورکول

3 د تړون ثبت او خپرول

- 3.1 امارت مکلف دی چې د اړخونو له خوا د تړون تر لاسليک وروسته به، وزارت په ۱۰ کاري ورځو کې:
- 3.1.1 د کانونو نافذه قانون د احکامو سره سم دغه تړون په رسمي دفتر کې ثبتوي؛ او
- 3.1.2 وزارت به د دغه تړون يوه نسخه او د تړون لرونکي د ذینفع مالکینو جزییات خپروي؛
- 3.1.3 یو داسې لیکلی حکم به صادروي چې تړون لرونکي ته اجازه ورکوي چې د تړون لومړي جدول په درېیمه برخه کې مشخصه شوې ځمکې ته لاس رسی ومومي، خو تر هغه بریده چې نوموړې ځمکه د ۷،۱،۲ مادې د حکمونو مطابق د هر پیشنهادي پلان د نهایي کولو لپاره اړینه وي، مشروط پر دې چې تړون لرونکی به د جواز تر ورکړې پورې د ساحوي کار د اختلال اجازه نه لري.

موده

د یاد تړون موده (۱۵) کاله ده

- 3.2 د دغه تړون اجرا د انفاذ له نېټې څخه پیلېږي او په لاندې مواردو کې چې هر یو یې لومړی واقع شو، پر اساس یې تړون پای ته رسېږي:
- 3.2.1 هغه نېټه چې پر اساس یې دغه تړون د ۴،۶ او د ۴،۶ مادې د حکمونو مطابق پای ته رسېږي؛ او
- 3.2.2 هغه نېټه چې:
- 3.2.2.1 کله د دغه تړون طرفین په لیکلي ډول د تړون د پای ته رسولو په اړه هوکړې ته ورسېږي؛ او
- 3.2.2.2 د تړون پای ته رسېدل د اقتصادي کمپسیون له خوا منظور شي (د تړون دغه پای ته رسیدل د کان کېدنې د تخنیکي کمېټې د وړاندیز په تعقیب کېږي).

4 د اکتشافی جواز ورکول

د اکتشافی جواز د حسن اجراء لپاره ضمانت

- 4.1 تړون لرونکی مکلف دی چې د تړون د اجرا تر نېټې وروسته د ۲۰ کاري ورځو په جریان کې په اکتشافی پروگرام کې د شویو ژمنو لپاره د ضمانت په توگه وزارت ته د اجرا ضمانت وړاندې کړي (دا په هغه صورت کې چې د اجرا ضمانت د تړون د اجرا تر نېټې مخکې وزارت ته نه وي وړاندې شوی).
- 4.2 تړون لرونکی مني چې وزارت ته د اجرا ضمانت په وړاندې کولو کې پاتې راتلل، د تفصیلي پورتنیو لاندې لیکلې کړي.





مقدم شرایط

- 4.3 مقدم شرطونه یوازې د امارت د منفعت لپاره دي او کېدای شي چې د یوې لیکلې خبرتیا له لارې د تړون لرونکي لپاره معاف کړل شي.
- 4.4 هر لوری باید خپلې پوره هڅې وکاروي ترڅو د مقدمو شرطونو پلي کیدل د اجرا له نېټې وروسته یا د اختتام تاریخ مخکې په ډاډمن ډول ترسره شي.
- 4.5 یو لوری باید سملاسي:
- 4.5.1 د تړون هر لوری باید ژر تر ژره یو بل ته د مقدمو شرطونو د پلي کېدو یا نه پلي کېدو په اړه په لیکلې بڼه خبر ورکړي؛
- 4.5.2 د قرارداد نورو لوریو ته مرستندویه اسنادونه او لاسوندونه چمتو کول لازمي دي تر څو وکتل شي چې مقدم شرطونه پلي شوي او یا هم د پلي کېدو وړ نه دي.
- 4.6 د تړون هر لوری کولای شي چې د ۴,۷ مادې پر بنسټ د تړون بل لوري ته د لیکلې خبرتیا په لېږلو سره تړون په لاندې مواردو کې فسخ کړي:
- 4.6.1 کله چې یو مقدم شرط پوره نه شي او د ۴,۳ مادې پر اساس نوموړی مقدم شرط د ۳۵ کاري ورځو په جریان کې معاف شوی نه وي؛
- 4.6.2 کله چې یو لوری د یو مقدم شرط له پوره کېدو څخه راضي نه وي یا هم نوموړی شرط د ۴,۳ مادې پر اساس د تړون د پای نېټې سره سم یا تر هغه مخکې معاف شوی نه وي.
- 4.7 امارت نه شي کولی چې د ۴,۶ بند پر بنسټ دغه تړون فسخ کړي، مگر دا چې:
- 4.7.1 امارت د ۴,۴ او ۴,۵ بندونو پر اساس یې خپل مکلفیتونه ترسره کړي وي؛ او
- 4.7.2 د فسخ پېشنهاد د اقتصادي کمېسیون له خوا منظور شي (د کانونو د تخنیکي کمیټې له سپارښتنې وروسته).
- 4.8 که چېرې دا تړون د ۴,۶ بند پر بنسټ فسخ کړای شي، نو ۴۵ ماده د پلي کیدو وړ گرځي.

د اکتشافی جواز ورکړه

- 4.9 امارت مکلف دی هرڅومره ژر چې شونې وي تړون لرونکي ته د اکتشاف جواز د ۱۵ کاري ورځو په جریان کې چې د لاندې نېټې څخه محاسبه کېږي، ورکړي:
- 4.9.1 د انفاذ نېټه؛
- 4.9.2 هغه نېټه چې د تړون لرونکي د ۴,۱ مادې پر اساس وزارت ته د اجرا ضمانت وړاندې کړی وي؛ او
- 4.9.3 هغه نېټه چې کله هر یو مقدم شرط پوره یا هم د ۴,۳ مادې پر اساس معاف شوی وي.
- 4.10 امارت ژمنه کوي چې وزارت به د اکتشاف د جواز تر صدور وروسته د ۱۰ کاري ورځو په بهیر کې لاندې چارې سرته رسوي:





- 4.10.1 د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم د اکتشاف جواز به په رسمي دفتر کې ثبتوي؛ او
4.10.2 د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم به د اکتشاف جواز یوه کاپي خپروي.

5 د استخراج د جواز ورکړه

د لومړیتوب حق

- 5.1 د تړون د مودې په جریان کې، تړون لرونکی د اکتشافی جواز د ساحې د ټولې یا یوې برخې لپاره د استخراج د یو یا څو جوازونو د ترلاسه کولو په برخه کې د لومړیتوب حق درلودلای شي.

د استخراج جواز لپاره غوښتنه

- 5.2 تړون لرونکی کولای شي چې د اکتشافی راپور له تائید څخه وروسته له اړینو اسنادو سره یو ځای د استخراج د جواز د ترلاسه کولو لپاره وزارت ته خپل غوښتنلیک وسپاري.

- 5.3 د شک د مخنیوي په خاطر، د چاپیریالي مدیریت پلان، د محلي گټې پلان او د روغتیا او خونديتوب پلان چې د ۵،۲ فقرې سره سم وړاندې شوی وي، ښایي چې په هماغه بڼه وي او یا هم ښایي عوض شوی وي، چې په دې صورت کې د چاپیریالي مدیریت منظور شوی پلان، د محلي گټې منظور شوی پلان او د روغتیا او خونديتوب منظور شوی پلان گڼل کېږي.

د کان کیندنې پروپوزل منظوري

- 5.4 د ۵،۲ مادې سره سم د اړینو اسنادو له ترلاسه کولو وروسته، امارت ژمنه کوي چې وزارت او د کان کیندنې تخنیکي کمېټه خپل مکلفیتونه پر وخت ادا کوي او هغه مشخص زماني چوکاټ به په پام کې نیسي چې په دې تړون کې مشخص شوی وي.

- 5.5 امارت ژمنه کوي چې وزارت به د لاندې مواردو په اړه تړون لرونکي ته ژر تر ژره لیکلی خبر ورکوي:

- 5.5.1 د اقتصادي کمېسیون له خوا د کان کیندنې د اړونده پروپوزل رد یا تائید؛ او
5.5.2 په هغه صورت کې چې د کان کیندنې پروپوزل تائید شي او د کانونو نافذه قانون د احکامو سره سم د استخراج جواز تر صدور وروسته د کان کیندنې په پروپوزل کې د نویو شرایطو ځای پر ځای کول وړاندیز شي.

- 5.6 تړون لرونکی مني چې، د استخراج جواز به تر هغې نه ورکول کېږي، تر څو چې اقتصادي کمېسیون د کان کیندنې اړوند پروپوزل نه وي تصویب کړی او د کانونو نافذه قانون د احکامو سره سم اړین اسناد یې نه وي چمتو کړي.

د استخراجي جواز لپاره د اجرا ضمانت

- 5.7 تړون لرونکی مکلف دی چې د کان کیندنې منظور شوي پروپوزل کې د شویو ژمنو لپاره د ضمانت په توګه وزارت ته د اجرا ضمانت تر هغې خبرتیا وروسته د ۴۰ کاري ورځو په جریان کې وړاندې کړي، کله چې وزارت د ۵،۵ مادې سره سم د تړون لرونکي د کان کیندنې پروپوزل تایید کړي.





5.8 تړون لرونکی مني چې که چېرې نوموړی د ۵,۷ مادې پربنسټ وزارت ته د اجرا ضمانت په وړاندې کولو کې پاتې راشي، نو دغه عمل د ۴۴ مادې پر اساس د تقصیر یو مورد گڼل کېږي.

د استخراج جواز ورکول

5.9 د ۵,۱۰ مادې پر اساس، امارت ژمنه کوي چې وزارت به د استخراج جواز چې تړون لرونکی د ۵,۲ مادې پر اساس د هغه غوښتنه کړې ده، څومره چې ژر شوني وي، د ۱۵ کاري ورځو په جريان کې د لاندې شرايطو له پوره کېدو وروسته تړون لرونکی ته ورکوي:

5.9.1 له هغې نېټې وروسته کله چې اقتصادي کمېسيون د ۵,۴ مادې سره سم استخراجي پروپوزل تایید کړي او د استخراجي پروپوزل په اړه شرايط مشخص کړي؛ او

5.9.2 له هغې نېټې وروسته کله چې تړون لرونکی د ۵,۷ مادې سره سم وزارت ته د اجرا ضمانت وړاندې کړي.

5.10 د ۵,۹ مادې سربېره، تړون لرونکی مني چې، وزارت تر هغې تړون لرونکي ته د استخراج جواز نه ورکوي، مگر دا چې وزارت رضایت او ډاډ حاصل کړي چې تړون لرونکی د دې تړون او د کانونو نافذه تقنیني اسنادو ټول مفادات رعایت کړي دي.

5.11 امارت ژمنه کوي چې د استخراج جواز تر صدور وروسته به وزارت د ۱۰ کاري ورځو په جريان کې د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم په رسمي دفتر کې د استخراجي جواز ثبتوي؛ او د استخراجي جواز د یوې کاپي خپروي.

6 د جواز ساحه

د اکتشاف جواز

6.1 تړون لرونکی مني چې د اکتشاف جواز له ترلاسه کولو وروسته، نوموړی جواز تړون لرونکي ته اجازه ورکوي تر څو په ۱۰۱ ماده کې درج شوي فعالیتونه د جواز په ساحه کې اجرا کړي، خو لاندې ساحه پکې نه شاملېږي:

6.1.1 هغه ساحه چې، د کانونو نافذه قانون له مخې تړون لرونکي ترې وخت پر وخت انصراف کړی وي؛ او

6.1.2 هغه ساحه چې د ۶,۲,۲ مادې مطابق د اکتشاف جواز یې لغوه شوی وي.

6.2 تړون لرونکی دا مني چې، د جواز د ټولې یا یوې برخه ساحې په اړه چې په ۶,۱ ماده کې ورته اشاره شوې، د اکتشاف جواز به:

6.2.1 د هغې ساحې په اړه د تطبیق وړ وي، چې د استخراجي جواز په ساحه کې نه راځي؛ او جواز د هغې ساحې په اړه چې د گټې اخیستنې د جواز تابع نه ده؛ د اعتبار وړ وي؛

6.2.2 د جواز د هغې برخې ساحې په اړه چې د استخراجي جواز تابع نه وي، فسخ شوی وي.





د استخراج جواز

6.3 تړون لرونکی مني چې د جواز له ترلاسه کولو وروسته، نوموړی جواز تړون لرونکي ته اجازه ورکوي چې په ۱۱/۱ ماده کې ذکر شوي فعالیتونه د جواز ساحه کې ترسره کړي، خو هغه ساحې پکې نه شاملېږي چې تړون لرونکي د نافذه قانون له حکمونو سره سم ترې انصراف کړی وي.

6.4 تړون لرونکی مني چې، د استخراج جواز ساحه به تر هغې اندازې نه پراخېږي، کوم چې د استخراجي فعالیتونو لپاره په قانع کوونکې توګه اړینه بلل کېږي.

دویمه برخه: د پلانونو تسلیمول او منظوري

7 عمومي پلانونه

7.1 وړاندیز شوي پلانونه

7.1 تړون لرونکی دا مني چې:

7.1.1 تړون لرونکي ته د دغه تړون ورکړه د پېشنهادي پلانونو د هغو نسخو پر بنسټ ترسره شوی، چې د داوطلبی اسناد هم پکې شامل دي؛ او

7.1.2 د پېشنهادي پلانونو هغه نسخې چې د منظوری لپاره وړاندې شوې دي، باید د پېشنهادي پلانونو هغو نسخو سره ورته وي چې د داوطلبی اسناد پکې شامل دي او یوازې په هغه بڼه د بیا کتنې تابع دي چې د اړینو تعدیلاتو مستلزم وي او د تاییدوونکې یا باصلاحیته مرجع نظریات په پام کې ونیسي.

منظور شوي اړین پلانونه

7.2 تړون لرونکی مني چې د اکتشافی جواز او د استخراجی جواز د یو شرط په توګه په ساحه کې د کیندنې د کار تر پیل مخکې، باید د هر پېشنهادي پلان لپاره له اړونده صلاحیت لرونکې مرجع څخه منظوري ترلاسه کړي (البته دا په هغه صورت کې چې د اکتشافی یا استخراجی جواز تر صدور مخکې، پلان د باصلاحیته مرجع له خوا نه وي منظور شوی).

منظور شويو پلانونو ته عامه لاسرسی

7.3 تړون لرونکی مني چې منظور شوي پلانونه به د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم د عامه لاسرسي وړ وي.

8 د پلانونو منظوري

د باصلاحیته مرجع له خوا ارزونه او منظوري

8.1 که چېرې:

8.1.1 د اکتشافی جواز په صورت کې، د داوطلبی پروسي په جریان کې د تړون لرونکي لخوا وړاندې شوی پلان د انفاذ له نیتې څخه مخکې د اړونده باصلاحیته مرجع لخوا منظور شوی نه وي؛ یا





8.1.2 د استخراجي جواز په صورت کې، د استخراج وړاندې شوی پلان چې د تړون لرونکي له خوا د کانونو نافذه قانون پر اساس وړاندې شوی وي او د استخراجي جواز تر ورکړې مخکې د اړونده باصلاحیته مرجع له لوري نه وي منظور شوی،

امارت ژمنه کوي چې د انفاذ يا د استخراجي جواز تر ورکړې وروسته تر کوم حده چې عملي وي لاندې اقدامات ترسره کوي:

8.1.3 اړونده باصلاحیته مرجع د کانونو نافذه تقنیني اسنادو له مخې د پېشنهادي پلان ارزونه ترسره کوي؛ او

8.1.4 که چېرې منظورونکې مرجع:

8.1.4.1 د کانونو نافذه قانون مطابق نوموړی وړاندې شوی پلان منظور کړي، نو نوموړې مرجع باید تړون لرونکي ته په لیکلي بڼه خبر ورکړي (له هغو شرایطو سره یو ځای چې د پلان د منظوری لپاره وضع شوي وي)؛ یا

8.1.4.2 د کانونو نافذه قانون مطابق نوموړی وړاندې شوی پلان تعدیل ته اړتیا لري او یا د نوموړي وړاندې شوي پلان په اړه خپل نظر وړاندې کوي، نو دغه منظورونکې مرجع باید تړون لرونکي ته په لیکلي بڼه د پلان تعدیل او یا نظر څخه خبر ورکړي (البته که چېرې د تطبیق وړ وي).

د منظورونکې مرجع له خوا د تعدیلاتو غوښتنه

8.2 که چېرې منظورونکې مرجع د ۸۱،۴،۲ مادې پر اساس تړون لرونکي ته خبرتیا لېږي، نو:

8.2.1 تړون لرونکی باید پر وړاندې شوي پلان بیا کتنه وکړي ترڅو اړین تعدیلات په پلان کې شامل کړي او هم هغه نظریات په پام کې ونیسي چې د تائیدونکې مرجع له خوا وړاندې شوي دي؛

8.2.2 تړون لرونکي باید وړاندې شوی پلان (د ۸۱،۲،۱ مادې پر اساس د پلان د بیاکتل شوې نسخې په شمول) د خبرتیا له تر لاسه کولو وروسته څومره ژر چې شونې وي، وزارت ته تسلیم کړي؛

8.2.3 د ۸۱،۲،۲ مادې پر اساس، د وړاندې شوي پلان له تر لاسه کولو وروسته څومره ژر چې شونې وي، امارت ژمنه کوي چې منظورونکې مرجع به وړاندې شوی پلان بیا ارزوي او د ۸۱،۱،۳ او ۸۱،۱،۴ مادو د پړاونو مطابق به تړون لرونکي ته خبر ورکوي؛ او

8.2.4 هغه پړاوونه چې په ۸۱،۲،۱ او ۸۱،۲،۳ مادو کې ورته اشاره شوې، تر هغې به تکرارېږي ترڅو چې منظورونکې مرجع د کانونو نافذه قانون پر اساس اړونده پلان منظور کړي.

9 د منظور شویو پلانونو عوض کول

د منظورونکې مقام له خوا ارزونه او منظوري

9.1 امارت ژمنه کوي چې د وړاندې شوي پلان له ترلاسه کولو وروسته څومره چې ژر عملي وي:





9.1.1 اړونده منظورونکې مقام باید وړاندې شوی پلان د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو مطابق و ارزوي؛
او

9.1.2 که چېرې نوموړې منظورونکې مقام:

9.1.2.1 وړاندې شوی پلان د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو مطابق منظوروي، باید سملاسي تړون لرونکي ته د منظوری او د منظوری د نویو شرایطو د جزییاتو په اړه په لیکلې بڼه خبر ورکړي؛ یا

9.1.2.2 که په وړاندې شوي پلان کې د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو پر اساس تعدیلاتو ته اړتیا وي یا هم د یاد پلان په اړه نظر وړاندې شوی وي، منظورونکې مقام به د تعدیلاتو یا نظر په اړه تړون لرونکي ته سملاسي خبر ورکوي (البته که د تطبیق وړ وي).

هغه تعدیلات چې منظورونکې مقام یې غوښتنه کوي

9.2 که چېرې د یوې منظورونکې مرجع له خوا د ۹،۱،۲،۲ مادې له مخې تړون لرونکي ته خبرتیا لېږل کېږي، نو په دې صورت کې به ۸،۲،۱ او ۸،۲،۴ مادې له لازمو تغیراتو سره د تطبیق وړ وي.

درېیمه برخه: په جواز کې ژمنه شوي حقوق

10 د اکتشاف جواز کې ژمنه شوي حقوق

مجاز فعالیتونه

10.1 تړون لرونکی مني چې د جواز له ترلاسه کولو وروسته د اکتشاف جواز تړون لرونکي ته اجازه ورکوي چې د اکتشاف جواز، ددې تړون او د کانونو نافذه قانون له شرطونو سره سم د جواز په ساحه کې اړونده فعالیتونه ترسره کړي.

د نمونو راټولولو د مالکیت حق

10.2 د ۱۰،۳ مادې په پام کې نیولو سره:

10.2.1 تړون لرونکی مکلف دی چې ټولې منرالي نمونې او برمه کاري (Core Drilling) د جیولوجیکي سروې لپاره چمتو کړي او همدارنګه د کانونو نافذه قانون له مخې د اکتشافی جواز د مودې له پای ته رسېدو، انصراف او فسخ څخه وروسته ټول اکتشافی معلومات وزارت ته سپاري؛ او

10.2.2 د اکتشافی جواز د مودې له پای ته رسېدو، انصراف یا فسخ وروسته د ټولو منرالي نمونو، برمه کاري او هم د اکتشافی معلوماتو د مالکیت حق له تړون لرونکي څخه امارت ته انتقالېږي.

10.3 د دې تړون پر ۱۰،۲ مادې او د کانونو نافذه قانون سربېره:

10.3.1 تړون لرونکی اړ نه دی، چې د جیولوجیکي سروې لپاره د منرالونو نمونې، د برمه کاري یا اکتشاف معلومات چمتو کړي؛ او

10.3.2 امارت به د کانونو د نمونو، د برمه کاري یا اکتشافی معلوماتو د مالکیت ترلاسه کولو څخه نه لږي.





خو په دې شرط چې دا ډول منرالي نمونې، د برمه کاري معلومات يا اکتشافی معلومات د جواز د ساحې په يوې برخې پورې چې د استخراج د جواز په ورکولو کې لغوه کېږي، اړه ولري، لکه څرنگه چې ٦،٢،٢ ماده کې ورته اشاره شوې ده.

11 د استخراج په جواز کې ژمنه شوي حقوق

مجاز فعالیتونه

11.1 تړون لرونکی مني چې د جواز له ترلاسه کولو وروسته، د استخراج جواز تړون لرونکي ته اجازه ورکوي چې د استخراج جواز، ددې تړون او د کانونو نافذه قانون له شرطونو سره سم د جواز په ساحه کې اړونده فعالیتونه ترسره کړي.

د منرالونو د مالکیت حق

11.2 د ١١،٤ مادې په رعایت، د منرالونو د نوعیت په تفکیک سره ټول هغه منرالونه چې د استخراج د جواز او د دې تړون د شرطونو مطابق را ایستل کېږي په هیواد کې دننه د بشپړ پروسس او د امارت د ونډې ورکولو څخه وروسته د دغه تړون مطابق د تړون لرونکي ملکیت گڼل کېږي.

11.3 تړون لرونکی مکلف دی چې ټولې منرالي نمونې او برمه کاري د جيولوجيکي سروې لپاره چمتو کړي او همدارنگه د استخراجي جواز د مودې له پای ته رسېدو، انصراف او فسخ څخه وروسته ټول استخراجي معلومات وزارت ته وسپاري.

11.4 د استخراجي جواز د مودې تر پای ته رسېدو، انصراف يا فسخ وروسته، د ټولو منرالي نمونو او برمه کاري د مالکیت حق له تړون لرونکي څخه امارت ته انتقالېږي.

خلورمه برخه: د جواز شرطونه

12 د اکتشافی جواز شرطونه

شرطونه

12.1 تړون لرونکی د اکتشافی جواز د شرطونو او همدارنگه د هغو شرطونو پر رعایت کولو باندې مکلف دی چې لاندې ذکر شوي:

12.1.1 د کانونو نافذه قانون؛

12.1.2 د دغه تړون د لومړي جدول په دویمه برخه کې ذکر شوي شرطونه (د کانونو نافذه قانون مقاصدو ته په پام سره هغه اضافي شرطونه چې تړون لرونکی یې باید رعایت کړي).

د اکتشاف د منظور شوي پروگرام تعدیل

12.2 تړون لرونکی بنیایي وزارت ته د اکتشاف د نوي تعدیل شوي پیشنهادي پروگرام په وړاندې کولو سره په منظور شوي اکتشافی پروگرام کې د تعدیل يا بدلون غوښتنه وکړي.





12.3 تړون لرونکی مني چې د کانونو نافذه قانون له مخې، وزارت ښايي د کانونو د تخنیکي کمېټې له سپارښتنې او د اقتصادي کمېسيون تر منظوري مخکې د بدلون هغه غوښتنه چې د دې تړون د ۱۲،۲ مادې پر اساس ترسره شوې ده، تاييد يا رد کړي.

12.4 امارت ژمنه کوي چې وزارت به د وړانديز شوي بدلون د رد يا تاييد په اړه سملاسي تړون لرونکي ته په ليکلې بڼه خبر ورکوي.

د منظور شوي اکتشافی پروگرام خپرول

12.5 تړون لرونکی مني چې د منظور شوي اکتشافی پروگرام يوه کاپي د کانونو نافذه قانون د حکمونو مطابق د عامه لاسرسي وړ وي.

13 د گټې اخيستنې جواز شرطونه

شرطونه

13.1 تړون لرونکی د گټې اخيستنې جواز د شرطونو او همدارنگه د هغو شرطونو پر رعايت کولو باندې مکلف دی چې لاندې ذکر شوي:

13.1.1 د کانونو نافذه قانون؛ او

13.1.2 د دغه تړون د دويم جدول په لومړۍ برخه کې ذکر شوي شرطونه (د کانونو نافذه قانون مقاصدو ته په پام سره نور هغه اضافي شرطونه چې تړون لرونکی يې بايد رعايت کړي)، د کان کيندنې د اړوندو هغو شرايطو په گډون چې د اقتصادي کمېسيون له لوري د جواز تر صدور وروسته وضع کېږي.

پنځمه برخه: مالي موضوعات

14 د ځمکې د سطحې کرایه

14.1 دې ته له پام پرته چې د ځمکې سطحې کرایه امارت، مالک او يا هم د جواز د ساحې د يوې برخې مستاجر ته تاديه کېږي، تړون لرونکی بايد د هر مالي کال په پيل کې امارت ته د ځمکې د سطحې کرایه په لاندې توگه تاديه کړي:

14.1.1 د اکتشاف مرحلې په لومړۍ دوره کې ۳۷۵ افغانۍ في هکتار؛

14.1.2 د اکتشاف مرحلې په دوهمه دوره کې ۷۵۰ افغانۍ في هکتار؛

14.1.3 د اکتشاف مرحلې په دريمه دوره کې ۱۱۲۵ افغانۍ في هکتار؛

14.1.4 د گټې اخيستنې په مرحله کې ۱۸۷۵ افغانۍ في هکتار.

14.2 تړون لرونکی مني، که د جواز د ساحې د يوې برخې د ځمکې د سطحې کرایه د ځمکې مالک يا مستاجر ته د تاديه وړ وي، اړوند مقدار به د تړون لرونکي په وسيله وزارت ته تاديه کېږي (څرنگه چې په ۱۴،۱ ماده کې ذکر شوې) او بيا به د وزارت له خوا د کانونو نافذه تقينني اسنادو د احکامو سره سم د ځمکې مالک ته سپارل کېږي. په داسې حال کې چې ملکيت يا شرعي تصرف يې ثابت شوی وي.

15 فيسونه

15.1 تړون لرونکی مکلف دی چې د نافذه تقينني اسنادو د احکامو سره سم وزارت ته ټول اړين فيسونه تاديه کړي.





16 حق الامتياز (رويالتي)

د حق الامتياز مكلفيتونه

16.1 تړون لرونکی مکلف دی چې د (مالگې) د قرارداد له مخې د هر ټن څخه (۱۵۰۰) یو زرو پنځه سوه افغانۍ د رويالتي حق په توگه امارت ته ورکړي.

د خپلواک کارپوه لگښتونه

16.2 تړون لرونکی مني چې:

16.2.1 له نافذه تقينې اسنادو د احكامو سره سم د خپلواک متخصص د ټولو فيسونو او لگښتونو د ورکړې مسؤليت لري؛

16.2.2 له نافذه تقينې اسنادو د احكامو سره سم وزارت ممکن دا غوښتنه وکړي چې:

16.2.2.1 تړون لرونکی د خپلواک کارپوه فيسونه او لگښتونه مستقيم هماغه خپلواک کارپوه ته ورکړي؛ يا

16.2.2.2 تړون لرونکی د خپلواک کارپوه ټول هغه فيسونه او لگښتونه چې د وزارت لخوا ورکړل شوي، د اړوندو رسيدونو د کاپي په ترلاسه کولو سره بېرته وزارت ته تاديه کړي.

16.3 که چېرې وزارت د نافذه تقينې اسنادو د احكامو سره سم يو خپلواک کارپوه استخدام کړي، نو:

16.3.1 وزارت کولای شي چې د خپلواک کارپوه تر استخدام وروسته د يوې ليکلې خبرتيا له لارې له تړون لرونکي څخه غوښتنه وکړي چې د خپلواک کارپوه د فيسونو او لگښتونو مجموعي مقدار پيسې وزارت ته تاديه کړي (څرنگه چې د خپلواک کارپوه د استخدام په شرايطو کې او يا هم په بل ډول د وزارت له خوا مشخص شوي وي)؛ او

16.3.2 که چېرې وزارت د ۱۶،۳،۱ مادې مطابق تړون لرونکي ته خبرتيا لېږي، نو:

16.3.2.1 تړون لرونکی مکلف دی چې د خبرتيا له نېټې څخه وروسته د ۱۵ کاري ورځو په جريان کې وزارت ته په خبرتيا کې تعين شوي مقدار پيسې ورکړي؛

16.3.2.2 د تړون لرونکي له خوا په ۱۶،۳،۲،۱ ماده کې د ذکر شويو مکلفيتونو رعايت ته په پام سره، تر هغې چې تړون لرونکی د ۱۶،۳،۲،۱ مادې پر اساس د خپلواک کارپوه فيسونه او لگښتونه تاديه کوي، وزارت مکلف دی چې د خپلواک کارپوه د استخدام د شرايطو پر اساس د ياد کارپوه ټول فيسونه او لگښتونه تاديه کړي؛ او

16.3.2.3 که چېرې د خپلواک کارپوه ټول فيسونه او لگښتونه:

16.3.2.3.1 د ۱۶،۳،۲،۱ مادې مطابق د تړون لرونکي لخوا له تاديه شوي مقدار څخه ډير وي، نو تړون لرونکی د نافذه تقينې اسنادو د احكامو له مخې د دغو فيسونو او لگښتونو د پاتې برخې مبلغ د تاديه مسؤل دی؛ يا

16.3.2.3.2 که چېرې د ۱۶،۳،۲،۱ مادې مطابق د تړون لرونکي لخوا له تاديه شوي مقدار څخه کم وي، نو امارت ته ژمنه کوي چې وزارت به د خپلواک کارپوه د فيسونو او لگښتونو د نهايي بېل له ترلاسه کولو وروسته څومره چې ژر عملي وي، پاتې ياد مبلغ بېرته تړون لرونکي ته تاديه کوي.





17 مالیات

مالیات په عمومي ډول

17.1 د ۱۷،۲ مادې حکم ته په پام سره، تړون لرونکی او د هغه ټول استازي مکلف دي چې له نافذه قوانینو سره سم خپل ټول مالیات او محصولات تادیه کړي.

معافیتونه

17.2 د تړون اړخونه مني چې، د کانونو نافذه قانون سره سم تړون لرونکی له دې کبله د ځمکې د مالیه پر ورکولو مکلف نه دی چې جواز لري.

د استخراجي صنایعو پر شرایط برابر مالیه ورکوونکی

17.3 تړون لرونکی د استخراجي جواز له ترلاسه کولو سره سم، د مالیاتي نافذه قوانینو پر اساس د استخراجي صنایعو واجد شرایط مالیه ورکوونکی گنل کېږي.

د مالیاتي فورمونو ترتیب او تسلیمول

17.4 تړون لرونکی مکلف دی چې خپله بیلابنس پاڼه او د هر کال نور مالي راپورونه د مالیاتو نافذه قانون او د محاسبې د معیارونو مطابق ترتیب کړي.

17.5 څومره ژر چې شونې وي، د تړون لرونکي له خوا د هر مالي کال لپاره د مالي راپورونو له چمتو کولو وروسته، چې دغه راپورونه باید د راتلونکي مالي کال تر پیل وروسته تر ۳ میاشتو پورې د زیاتې مودې لپاره و نه ځنډېږي، تړون لرونکی مکلف دی چې د خپلې پانگونې راپور وزارت ته وسپاري.

17.6 د هر کال مالي راپورونه باید له لاندې اسنادو سره مل وي:

17.6.1 له ټولو دخپلو اړخونو سره د تړون لرونکي د ترسره شویو معاملو لېست، چې ټول مالي حسابونه پکې منعکس شوي وي او په هره معامله کې لاندې موضوعات په گوته کړي:

17.6.1.1 دخپل لوري؛

17.6.1.2 د معاملي اندازه؛

17.6.1.3 د معاملي موضوع؛ او

17.6.1.4 دا چې آیا معامله د تړون لرونکي او د معاملي د مقابل لوري تر منځ د بیې د کوم تړون پر اساس رامنځته شوې ده که نه؛ او

17.6.2 یو تاییدي سند چې د تړون لرونکي د مالي مسئول (یا بل صلاحیت لرونکي مقام) په وسیله

لاسلیک شوی وي او دا تایید کړي چې د نوموړي کال په جریان کې:

17.6.2.1 تړون لرونکي د دغه تړون او د مالیاتو احکام رعایت کړي دي؛





17.6.2.2 د هغو توکو یا خدماتو په اړه چې د تړون لرونکي او د معاملې د یو اړخ ترمنځ د بیې د کوم تړون پر اساس پرې موافقه شوې وي. د هماغه کال په جریان کې د تړون لرونکي شوي تادیات د بیې د تړون د شرایطو پر اساس محاسبه شوي دي؛ او

17.6.2.3 هغه توکي یا خدمات چې د تړون لرونکي او د مقابل لوري ترمنځ په معامله کې پلورل شوي یا چمتو شوي وي او دغه معامله د بیې د کوم تړون پر اساس نه وي ترسره شوي، په هماغه اړونده موده کې د یادو توکو یا خدماتو قېمتونه د مالیاتو د حکمونو پر اساس محاسبه شوي وي.

17.7 تړون لرونکی مکلف دی چې د هغه او مقابل لوري ترمنځ د هرې معاملې اسناد له ځان سره وساتي. کوم چې یاد اسناد باید د معاملې د بیې او د مالیاتو د قانون د رعایت په اړه شواهدو په توګه کار ورکړي.

موضعي مالیه

17.8 تړون لرونکی مکلف دي چې پر عایداتو د مالیاتو نافذه قانون او نور هغه نافذه تقنیني سندونه رعایت کړي چې تړون لرونکی او یا هم بل شخص (که هغه د افغانستان تبعه وي یا هم دلته مقيم وي) او نور هغه فزیکي اشخاص یا ادارې، تړون لرونکی یا د هغه اړونده فرعي قرارداديان چې یاد اشخاص استخدام کړي وي، د تادیاتو په بدل کې د مالیاتو پر ورکړې مکلف ګرځوي.

18 ګمرکي محصولات

د تړون لرونکي حقونه

18.1 د دې تړون ۱۸/۲ او ۱۸/۳ مادې په پام کې نیولو سره چې پرنسټ یې تړون لرونکی د خپلو تعهداتو په سرته رسولو باندې مکلف دی، تړون لرونکی او د هغه استازي کولای شي چې:

18.1.1 ټول هغه توکي، مواد، تېل او وسایل چې ښایي د منرالي فعالیتونو لپاره ورته اړتیا ولري، افغانستان ته وارد کړي؛ او

18.1.2 د ۳۳ مادې په رعایت سره، د (مالګې) د پرونس نهایی محصول صادر کړي.

د تړون لرونکي مکلفیتونه

18.2 تړون لرونکی مکلف دی چې د منرالي فعالیتونو لپاره د توکو د وارداتو او صادراتو په برخه کې د ګمرکونو نافذه قانون رعایت کړي.

18.3 د ۱۸/۲ بند له محدودولو پرته، تړون لرونکی باید ګمرکې تعرفې، مالیات، خسارې او نور ورته لګښتونه چې د اړوند قانون په وسیله د توکو د صادراتو او وارداتو په برخه کې (د تولید په ګډون) وضع کېږي، تادیه کړي.

د امارت مکلفیتونه

18.4 د تړون لرونکي له خوا د دې تړون (د شک د مخنیوي لپاره د تړون د ۳۳ مادې په شمول) او د ټولو نافذه قوانینو او حکمونو په رعایت سره، امارت ژمنه کوي چې اړونده ادارې د تړون لرونکي له خوا د وارداتو او صادراتو په برخه کې اداري، تصفیه او تصدیق اړونده چارو د تسریع په برخه کې همکاري کوي.





19 امارت ته تادیات

د تادیاتو بڼه

19.1 د تړون لرونکي له خوا هر ډول تادیات چې د دې تړون، د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو پر بنسټ امارت ته ترسره کېږي، تړون لرونکی مکلف دی چې دغه ډول تادیات په افغانیو د امارت واحد حساب ته وسپاري.

کسر

19.2 تړون لرونکی مکلف دی چې ددې تړون او د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو پر اساس خپل ټول تادیات امارت ته په داسې بڼه ترسره کړي چې له یاد مبلغ څخه په مالیاتو یا نورو مصارفو کې کسر نه کړي، مگر دا چې دغه ډول کسر کول د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو پر بنسټ جواز ولري.

په تادیاتو کې پاتې راتلل

19.3 که چېرې تړون لرونکی پر خپل وخت د ځمکې د سطحې د کرایې، فیسونو، رویالټي یا نورو هغو مالي تعهداتو چې په تړون کې راغلي دي، په تادیه کولو کې پاتې راشي، نا تادیه شوی مبلغ پور بلل کېږي او تړون لرونکی امارت ته د هغه پر ورکړې مکلف دی.

معاوضه

19.4 امارت کولای شي د ځمکې د سطحې د کرایې، د فیس، رویالټي یا ددې تړون، د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو پر بنسټ له بل مدرک څخه پاتې تادیات چې تړون لرونکي پر خپل وخت امارت ته نه وي تادیه کړي، په هغو پیسو کې معاوضه کړي چې امارت د دې تړون، پر بنسټ تړون لرونکي ته یې پر ورکړې مکلف دی، خو په دې شرط چې د دې تړون د ۱۹/۵ مادې پر بنسټ دغه معاوضه به پور نه گڼل کېږي او د تړون لرونکي له خوا به د تادیې وړ نه وي.

19.5 د شک د مخنیوي لپاره، هغه مقدار تادیات چې ددې تړون د ۱۹/۴ مادې پر بنسټ د امارت له خوا معاوضه کېږي، پور نه گڼل کېږي او د تړون لرونکي له خوا به د تادیې وړ نه وي.

20 د بهرني پولې واحد (کرنسي) تادیه او موجودیت

بانکي حسابونه

20.1 تړون لرونکی کولای شي بانکي حسابونه پرانيزي او په هغه کې پیسې وساتي:

20.1.1 د افغانستان په قلمرو کې په افغانۍ یا ډالرو؛ او

20.1.2 له افغانستان څخه بهر په بهرنۍ کرنسي.

د بهرنیو اسعارو تبادله

20.2 د دې تړون پر بنسټ هر ډول تادیات باید پر ډالر یا افغانۍ وي.





20.3 که چېرې په تړون کې کوم تاديات پر ډالرو ښودل شوي وي، او پر افغانۍ ترسره کېږي، نو تاديه کېدونکې مقدار پيسې به د ورځې د تبادلې د نرخ مطابق حسابېږي.

20.4 که چېرې په تړون کې کوم تاديات پر افغانۍ ښودل شوي وي او پر ډالرو ترسره کېږي، نو تاديه کېدونکې مقدار پيسې به د تادياتو په ورځ د ورځې د تبادلې د نرخ مطابق حسابېږي.

واردات او د پيسو حواله

20.5 د تبادلې په برخه کې د هر ډول عمومي کنټرولي اقداماتو په رعايت سره، چې په يوه محدوده زماني موده کې په ناپېيلې توگه د بېرني مالي حالت په صورت کې وضع کېږي:

20.5.1 تړون لرونکي ممکن:

20.5.1.1 پيسې ترلاسه کړي، و بې ساتي، تبادلې يې کړي هغه په داسې بڼه مصرف کړي چې څنگه يې اختيار لري؛ او

20.5.1.2 د ۲۰،۵،۱،۱ مادي له محدودولو پرته، تړون لرونکي ښايي په آزاد ډول:

20.5.1.2.1 د پروژې د ترسره کولو لپاره ټولې اړينې پيسې افغانستان ته واردې کړي؛ او

20.5.1.2.2 له افغانستان څخه بهر پيسې حواله کړي، افغانستان ته يې حواله کړي او يا ټولې مصرف کړي (د ټولو عوايدو په شمول چې په افغانستان کې يې له پلور، تبادلې او د محصولاتو د صادرو څخه ترلاسه شوي)؛ او

20.5.2 ټولې حوالې او تاديات چې د تړون لرونکي له خوا له هېواد څخه بهر او له بهر څخه هېواد ته ترسره کېږي، له هر ډول مستقيم او غير مستقيم جريمو يا محدوديتونو څخه آزاد وي.

21 مالي راپور ورکونه او محاسبه

مالي راپور ورکونه

21.1 تړون لرونکي مکلف دی چې د مالي راپور ورکونې او تصديق هغه شرايط چې د نافذه قوانينو پر اساس په افغانستان کې پر بهرنيو شرکتونو د تطبيق وړ دي، رعايت کړي.

محاسبه

21.2 د دغه تړون پر اساس، د تړون لرونکي ټول محاسبات بايد پر افغانيو باندې ثبت شي.

شپږمه برخه: نور حقوق او مکلفيتونه

22. د منرالي فعاليتونو عمومي کړندود

22.1 تړون لرونکي مکلف دی چې، ټول منرالي فعاليتونه په پوره دقت سره ترسره کړي (همدارنگه د شک درمخنيوي لپاره، تړون لرونکي مکلف دی چې د غوره هڅو په کارونې سره د امارت هر ډول ملکيت يا هم د جواز په بېلاجه کې د درېيم شخص هر ډول ملکيت ته له زيان رسولو څخه ډډه وکړي).





23. ضمني منرالونه

- 23.1 تړون لرونکی مکلف دی چې په جواز کې له مشخص شوي اصلي منرال پرته که د جواز په ساحه کې کوم بل ضمني منرال پیدا شي، د ۴۸ ساعتونو په موده کې به وزارت ته په رسمي توګه خبر ورکوي.
- 23.2 د ضمني منرالونو د پیدا کیدو په صورت کې وزارت حق لري چې په اړه یې لازمه پریکړه وکړي.

24. بیمه (تکافل)

- 24.1 تړون لرونکی مکلف دی چې د اسلامي شریعت او نافذه قوانینو له حکمونو سره سم:
- 24.1.1 د تړون په موده کې اړینه بیمه تخصیص او اجرا کړي؛
- 24.1.2 له هغو اعمالو څخه دې ډډه وکړي چې ښایي د اړتیا وړ بیمې د بې ګټې کېدو، زیانمنېدو یا ابطال سبب کېږي؛ او
- 24.1.3 وزارت ته به د لاندې مواردو په صورت کې فوراً خبر ورکوي:
- 24.1.3.1 هر هغه عمل چې د اړتیا وړ بیمه بې ګټې، زیانمنه او ابطالوي؛ یا
- 24.1.3.2 هره هغه ادعا چې د منرالي فعالیتونو د کړندود په تړاو د اړتیا وړ بیمې پر اساس شوې وي.

د تړون لرونکي مکلفیتونه

- 24.2 تړون لرونکی مکلف دی چې:
- 24.2.1 د ځایي ټولنو حقوق، دودونه او عنعنات وپېژني او درناوی یې وکړي؛
- 24.2.2 ډاډ به ورکوي چې د دوی عملیاتي پالیسي ګانې او لارښوونې د بشري حقوقو په برخه کې د دوی مسؤلیتونه منعکس کولای شي، د هغه مسؤلیت په شمول چې د منرالي فعالیتونو څخه د راولاړېدونکي بشري حقونو د هر منفي اغېز مخنیوی کوي؛ او
- 24.2.3 څومره ژر چې شونې وي، د منرالي فعالیتونو څخه د را ولاړېدونکو بشري حقونو د منفي اغېزو مخنیوی کوي، د لاندې مواردو په شمول:
- 24.2.3.1 د منفي اغېزو قربانیانو ته د خسارې جبران یا د منفي اغېزو قربانیانو ته بله بدیله لاره وړاندې کول؛
- 24.2.3.2 د منفي اغېزو د علت له منځه وړل یا بدلول، ترڅو د ورته نورو منفي اغېزو سبب نه شي؛ او
- 24.2.3.3 د عملیاتي پالیسیو او لارښوونو بیا کتنه تر څو د دې ډول پېښو د بیا رامنځته کېدو چې د منفي اغېزو سبب کېږي، مخنیوی وشي؛ او
- 24.2.3.4 نور ورته اعمال چې ښایي په راتلونکي کې د ورته منفي اغېزو د مخنیوي لپاره اړین وګڼل شي.

- 24.2.4 بې له هغو نورو تعهداتو چې تړون لرونکي په دې تړون کې کړي دي، تړون لرونکی د ټولو هغو تعهداتو په ترسره کولو باندې مکلف دی چې په منظور شویو اکتشافی یا استخراجی پلانونو کې یې کړي دي.





25 چاپیریال ساتنه

عمومي مكلفیتونه

- 25.1 تړون لرونکی مکلف دی چې د چاپیریال ساتنې اړونده ټول نافذه قوانین رعایت کړي او په دې برخه کې هغه ژمنې چې له وزارت سره یې کړي دي، په بشپړ ډول اجرا کړي.
- 25.2 تړون لرونکی مکلف دی چې په پروپوزل کې د خپلې ژمنې سره سم (۹۰،۰۰۰) نوي زره امریکایي ډالر د استخراج په مرحله کې د چاپیریال ساتنې په برخه کې په مصرف ورسوي.

د چاپیریال ساتنې مدیریت پلان رعایت

- 25.3 تړون لرونکی مني چې دا د اکتشافی جواز او د اکتشاف اړوند د هر جواز یو شرط دی چې تړون لرونکی به هغه تعهدات پر ځای کوي چې د چاپیریال ساتنې د مدیریت په منظور شوی پلان کې شامل دی، د استخراجی جواز ترلاسه کولو په صورت کې تړون لرونکی مکلف دی چې د چاپیریال ساتنې منظور شوي پلان پر بنسټ شوي تعهدات پر ځای کړي.

د چاپیریال ساتنې اجازه لیک

- 25.4 تړون لرونکی مني چې دا د اکتشافی جواز او د استخراج یا د بل هر جواز یو شرط دی چې تړون لرونکی به لاندې کارونه ترسره کوي:
- 25.4.1 د جواز له مخې په ساحه کې د کار تر پیل مخکې د چاپیریال ساتنې د اجازه لیک ترلاسه کول؛
او
- 25.4.2 د هغو نورو شرطونو رعایت چې د چاپیریال ساتنې اجازه لیک کې ذکر شوي دي.

26 کارگران

- 26.1 تړون لرونکی مکلف دی چې د کار اړوند د اسلامي امارت ټول نافذه قوانین رعایت کړي.

27 روغتیا او خوندیتوب

عمومي مكلفیتونه

- 27.1 تړون لرونکی مکلف دی چې په منرالي فعالیتونو کې د بوخت پرسونل د روغتیا او خوندیتوب په تړاو د اسلامي امارت اړونده نافذه قوانین او په پروپوزل کې کړې ژمنې رعایت کړي.
- 27.2 تړون لرونکی مکلف دی چې په پروپوزل کې د خپلې ژمنې سره سم (۲۵۰،۰۰۰) دوه سوه پنځوس زره امریکایي ډالر د استخراج په مرحله کې د روغتیا او خوندیتوب په برخه کې په مصرف ورسوي.





د روغتیا او خونديتوب پلان رعایت

27.3 تړون لرونکی مني چې دا د اکتشافی جواز او د استخراج جواز یو شرط دی چې تړون لرونکی به ټول هغه تعهدات چې د روغتیا او خونديتوب په منظور شوي پلان کې ذکر شوي دي، رعایت کوي.

28 داخلي امنیت

د داخلي امنیت د منظور شوي پلان رعایت

28.1 تړون لرونکی مني چې د اکتشافی یا استخراجی جواز په ساحه کې د کار تر پیل مخکې د داخلي امنیت پلان ترتیب او د منظوري یې اړونده څانګه ته ډاډ ورکړي.

28.2 تړون لرونکی مکلف دی چې په پروپوزل کې د خپلې ژمنې سره سم (۱۹۷،۰۰۰) یو لک او اووه نوي زره امریکایي ډالر په استخراج په مرحله کې د داخلي امنیت په برخه کې په مصرف ورسوي.

28.3 تړون لرونکی مکلف دی چې:

28.3.1 د داخلي امنیت منظور شوی پلان په خپل لګښت پلي کړي؛

28.3.2 ټول هغه تعهدات او شرایط چې د داخلي امنیت منظور شوي پلان کې درج شوي، رعایت کړي؛ او

28.3.3 تر کومه حده چې د داخلي امنیت منظور شوی پلان او اړونده نافذه قوانین د هغې ایجاب کوي؛ نو:

28.3.3.1 تړون لرونکی کولای شي چې د کورني امنیت منظور شوي داخلي پلان سره سم د امنیتي پرسونل د استخدام په برخه کې د عامه ساتنې تصدې (APPF) سره تړون وکړي؛

28.3.3.2 د عامه ساتنې تصدې د امنیتي خدماتو ټول لګښتونه په خپله تړون لرونکی ادا کړي.

د مسؤلیت حدود

28.4 په دې تړون کې له ذکر شویو مواردو سر بېره، تړون لرونکی د دې تړون له مخې د عامه ساتنې تصدې د هېڅ هغه عمل چې د داخلي امنیت منظور شوي پلان یا هم د کوم بل اصل څخه سرغړونه وي، مسؤلیت نه لري.

د امنیتي خطر ارزونه

28.5 تړون لرونکی مکلف دی چې څومره ژر چې شونې وي، د اکتشافی جواز تر انفاذ وروسته د جواز ساحې د امنیتي خطرونو د ارزونې لپاره پر شرایطو برابر ثالث شخص استخدام کړي او د امنیتي خطرونو په ارزونه کې باید د لاندې مواردو جامع ارزونه شامل وي:

28.5.1 امنیتي خطرونه، د تاوتریخوالي کچه، د شخړې تحلیل او د تجهیزاتو لېږد؛ او

28.5.2 د لاندې مواردو لپاره د امنیتي پرسونل شمېر اړین دی ترڅو:

28.5.2.1 د پروژې په موده کې، د جواز په ساحه کې امنیت وساتي؛ او





28.5.2.2 د ټول پرسونل چې استخدام شوی یا په بل ډول له پروژې سره په تړاو د تړون لرونکي په استازیتوب یا د هغه له خوا گومارل شوي وي، د امنیت ساتنه.

د داخلي امنیت پلان منظوري

28.6 تړون لرونکی مکلف دی چې:

28.6.1 د ۲۸،۶ مادې سره سم د امنیتي خطر د ارزونې راپور چې د امنیتي خطر د ارزونې نتایجو جزئیات پکې شامل وي، اړونده څانگه ته تسلیم کړي؛

28.6.2 د ۲۸،۶ مادې سره سم څومره ژر چې شونې وي، د امنیتي خطرونو د ارزونې تر بشپړېدو وروسته د داخلي امنیت پېشنهادي پلان چې د تړون لرونکي له خوا له اړونده څانگه سره په مشوره د داوطلبی په جریان کې وړاندې شوی و، بیا کتنه کوي؛ او

28.6.3 د داخلي امنیت بیا کتل شوی پلان اړونده څانگه ته د منظوری لپاره وړاندې کړي.

28.7 امارت ژمنه کوي څومره ژر چې کېږي، د ۲۸،۷ مادې سره سم د داخلي امنیت پلان تر سپارلو وروسته به، د داخلي امنیت بیا کتل شوی پلان چې مربوطه مرجع ته د تایید لپاره د ۲۸،۷ مادې مطابق استول شوی وي، هر څومره زر چې کېږي منظور کړي؛

28.7.1 اړونده څانگه د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم د وړاندې شوي پلان ارزونه ترسره کوي؛ او

28.7.2 که چېرته اړونده څانگه:

28.7.2.1 د داخلي امنیت پلان منظوري، نو د نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سم تړون لرونکي ته به په لیکلي ډول (سره د هغو شرطونو چې پر تایید وضع شوي) د منظوری په اړه خبرتیا ورکوي؛

28.7.2.2 د نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم په وړاندې شوي پلان کې د تعدیلاتو غوښتنه کوي او یا د وړاندې شوي پلان په اړه نظر ورکوي، اړونده څانگه باید ژر تر ژره په لیکلي ډول د دغه ډول تعدیلاتو یا نظر په اړه تړون لرونکي ته خبر ورکړي.

28.8 که چېرې اړونده څانگه تړون لرونکي ته د ۲۸،۸،۲ مادې مطابق خبرتیا لېږي، نو:

28.8.1 تړون لرونکی باید د داخلي امنیت وړاندې شوی پلان تعدیل کړي او د اړونده څانگه د نظر یا غوښتنې مطابق تعدیلات په کې ترسره کړي؛

28.8.2 تړون لرونکي باید د داخلي امنیت پلان (په شمول د هغو تعدیلاتو چې په ۲۸،۸ ماده کې اشاره ورته شوي) د خبرتیا له تر لاسه کولو وروسته څومره ژر چې شونې وي، اړونده څانگه ته تسلیم کړي؛

28.8.3 د داخلي امنیت د وړاندې شوي پلان له تر لاسه کولو وروسته چې ۲۸،۹،۲ مادې مطابق وزارت ته سپارل شوی، امارت ژمنه کوي چې اړونده څانگه به وړاندې شوی پلان ژر تر ژره بیا ارزوي او په دې اړه تړون لرونکي ته د هغو پړاونو مطابق چې په ۲۸،۸،۲،۱ او ۲۸،۸،۲،۲ ماده کې ذکر شوي، لیکلي خبر ورکوي؛

او





28.8.4 هغه پړاوونه چې له ۲۸,۸ څخه تر ۲۸,۹ مادو کې ورته اشاره شوې، تر هغې مودې پورې به تکرارېږي، تر څو چې اړونده څانګه د نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم د داخلي امنیت اړوند وړاندې شوی پلان منظوروي.

د داخلي امنیت د منظور شوي پلان عوض کول

28.9 که چېرې د نافذه تقنیني اسنادو د احکامو له مخې اړتیا ولیدل شي، تړون لرونکی مکلف دی چې د داخلي امنیت منظور شوي پلان باندې بیا کتنه وکړي او هغه تازه کړي، د منظور شوي امنیتي پلان د عوض کولو لپاره به د داخلي امنیت نوی پېشنهادي پلان وړاندې کوي.

28.10 تړون لرونکی مني چې د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم اړونده څانګه ته د داخلي امنیت د پېشنهادي پلان په وړاندې کولو سره، نوموړی تړون لرونکی ممکن د داخلي امنیت د منظور شوي پلان د تعویض لپاره غوښتنه وکړي (که څه هم د پلان نوې تعدیل شوې بڼه ۲۸,۹ مادې مطابق وي یا هم په بل ډول).

28.11 امارت ژمنه کوي چې څومره ژر چې شونې وي، د ۲۸,۱۱ مادې سره سم د داخلي امنیت پېشنهادي پلان تر وړاندې کولو وروسته:

28.11.1 د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم د وړاندې شوي پلان ارزونه ترسره کړي؛ او

28.11.2 که چېرته اړونده څانګه:

28.11.2.1 د نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم د داخلي امنیت پلان منظوروي، نو تړون لرونکی ته به په لیکلي ډول (سره د هغو شرطونو چې پر تایید وضع شوي) د منظوری په اړه خبرتیا ورکوي.

28.11.2.2 د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو مطابق په وړاندې شوي پلان کې د تعدیلاتو غوښتنه کوي او یا د وړاندې شوي پلان په اړه نظر ورکوي، اړونده څانګه باید ژر تر ژره په لیکلي ډول د دغه ډول تعدیلاتو یا نظر په اړه تړون لرونکي ته خبر ورکړي.

28.12 که چېرې اړونده څانګه تړون لرونکي ته د ۲۸,۱۲,۲ مادې مطابق خبرتیا لېږي، نو له ۲۸,۹ تر ۲۸,۱۲ مادې به د تطبیق وړي وي.

د داخلي امنیت د منظور شوي پلان خپرول

28.13 د شک د مخنیوي لپاره، د داخلي امنیت منظور شوی پلان به د وزارت له خوا په عام ډول د لاسرسي وړ نه وي.





29 د سیمه ییزو گټو او د ټولني د پراختیا پلان

عمومي مکلفیتونه

29.1 تړون لرونکی مکلف دی چې په منرالي فعالیتونو کې د سیمه ییزو گټو او د ټولني د پراختیا په اړه په پروپوزل کې کړې ژمنې پر ځای کړي.

د سیمه ییزې گټې د پلان رعایت

29.2 تړون لرونکی مني چې دا د اکتشافی جواز او د استخراجی جواز یو شرط دی چې تړون لرونکی د محلي گټې منظور شوي پلان کې ذکر شويو تعهداتو پر عملي کولو او رعایت مکلف دی.

29.3 تړون لرونکی د خپل پروپوزل له مخې مکلف دی چې د بهربردارۍ په مرحله کې د خپلې ژمنې د محلي گټو د پلان د عملي کولو لپاره (٦٠,٠٠٠) شپيته زره امریکایي ډالر په مقدار پانگونه وکړي.

د ټولني د پراختیا پېشنهادي پلان په اړه مشوره او د هغه ترتیبول

29.4 تړون لرونکی مکلف دی چې د ټولني د پراختیا پېشنهادي پلان تر وړاندې کولو مخکې د کانونو نافذه قانون سره سم له وزارت او ځایي ټولني سره مشوره وکړي.

29.5 تړون لرونکی مکلف دی چې د ټولني د پراختیا وړاندې شوی پلان وزارت ته تسلیم کړي.

د ټولني د پراختیا پلان رعایت

29.6 تړون لرونکی مني چې دا د استخراج د هر جواز یو شرط دی چې تړون لرونکی به د ټولني د پراختیا منظور شوي پلان کې ذکر شوي تعهدات عملي کړي.

30 عامه کارونه

30.1 تړون لرونکی مکلف دی چې ټول هغه عامه کارونه چې د درېیم جدول په دویمه برخه کې ذکر شوي، په جدول کې له مهالوېش سره سم په خپل لگښت پلان کړي، انکشاف ورکړي او وپې رغوي.

30.2 د ټولو عامه کارونو مالکیت چې د دغه تړون پر بنسټ د تړون لرونکي له خوا رغول کېږي، تر جوړېدو وروسته یې مالکیت امارت ته انتقالېږي.

31 د زېربنا جوړول

عمومي مکلفیتونه

31.1 د ٣١,٣ او ٣١,٤ مادو په پام کې نیولو سره، تړون لرونکی مکلف دی چې د منرالي فعالیتونو لپاره ټوله اړینه زېربنا ورغوي، د هغې زېربنا په شمول چې د درېیم جدول په لومړۍ برخه کې ذکر شوي ده.

31.2 تړون لرونکی مکلف دی چې ټولې هغه زېربناوې چې د تړون ٣١,١ مادې پر اساس اړین دي، پلان کړي، پراختیا ورکړي او وپې رغوي، خو د لاندې مواردو په پام کې نیولو سره:





- 31.2.1 د هغو اجازه لیکونو پر اساس، چې له ۳۱،۴ مادې او نورو اړونده نافذه قوانینو سره سم ورکول کېږي؛ او
- 31.2.2 تر هغه بریده چې یاد عمل له ۳۱،۲،۱ مادې، له منظور شوي اکتشافی پروگرام یا د کان کیندنې منظور شوي پروپوزل سره مغایرت و نه لري.

له زېربنا څخه مشترکه استفاده

- 31.3 تړون لرونکی مکلف دی څو ټوله زېربنا په داسې ډول پلان او ورغوي چې په لاندې توگه د استفادې وړ وي:
- 31.3.1 لکه څرنگه چې په دې تړون او په کانونو نافذه قانون کې ذکر شوي، د نورو له خوا هم وکارول شي (د درېیم جواز لرونکي په شمول)؛ او
- 31.3.2 په کومه سیمه کې چې موقعیت لري، هلته د تلباتې ټولنیزې او اقتصادي پراختیا سره مرسته وکړي.
- 31.4 د ۳۱،۱ مادې سربېره، تړون لرونکی اړ نه دی چې په لاندې مواردو کې زېربنا جوړه کړي:
- 31.4.1 په هغه صورت کې چې وزارت د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم د موجوده زېربنا د کارونې یا په مشترکه توگه د یادې زېربنا د کارونې اجازه ورکړي؛ او
- 31.4.2 په هغه صورت کې چې تړون لرونکی د زېربنا له مالک او یا ددې زېربنا له نورو شریکانو سره د منرالي فعالیتونو په مقصد د یادې زېربنا د کارونې په اړه موافقې ته رسېدلی وي.

د زېربنا د کارونې اجازه

- 31.5 تړون لرونکی مني چې دا د اکتشافی جواز یا استخراجی جواز یو شرط دی چې د زېربنا د رغونې تر پیل مخکې باید د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم اجازه ترلاسه کړي.

د زېربنا مصادره

- 31.6 تړون لرونکي مني، که چېرې وزارت تشخیص کړي چې د جواز په ساحه کې رغول شوې زېربنا له منرالي فعالیتونو پرته د عامه استفادې لپاره ده، وزارت کولای شي هر وخت، د جواز د مودې تر پای ته رسېدو، له جواز څخه تر انصراف یا د جواز تر فسخ کېدو مخکې، تړون لرونکي ته خبر ورکړي چې د جواز مودې تر پای ته رسېدو، انصراف یا فسخ کېدو وروسته د زېربنا مالکیت امارت ته سپارل کېږي.
- 31.7 د شک د مخنیوي لپاره، که چېرې وزارت تړون لرونکي ته د ۳۱،۶ مادې مطابق خبر ورکوي، نو تړون لرونکی مکلف دی چې د خبرتیا د بحث وړ زېربنا له منځه یوسي.

32 لرغوني او فرهنگي آثار

عمومي مکلفیتونه

- 32.1 که چېرې د منرالي فعالیتونو په جریان کې، تړون لرونکی لرغوني یا فرهنگي آثار یا هم نساخي کشف کړي، تړون لرونکی مکلف دی چې له نافذه قانون سره سم سملاسي:
- 32.1.1 د کانونو وزارت او د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت ته خبر ورکړي؛ او





32.1.2 د لرغونو او فرهنگي آثارو يا ساحې په شاوخوا کې منرالي فعاليتونه دې تر هغې ودروي ترڅو چې وزارت بيا اجازه نه وي ورکړي، چې بيا ځلي اجازه بنيابي د نورو شرايطو د رعايت مستلزم وي.

د وزارت له لوري د منظوري ورکول يا ردول

32.2 امارت ژمنه کوي چې:

32.2.1 د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت، د کانونو وزارت ته د لرغونو او فرهنگي آثارو يا ساحې په اړه راپور او د نورو هغو اړينو شرطونو په اړه معلومات چې د کانونو نافذه قانون له مخي چې تړون لرونکی يې پر رعايت مکلف دی، برابر وي، دغه کړنه د تړون د ۳۲،۱،۱ مادې په پام کې نيولو سره د تړون لرونکي له خوا د خبرتيا تر استولو وروسته د ۳ مياشتو په موده کې ترسره کېږي.

32.2.2 وزارت، څومره ژر چې شونې وي، د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت څخه د اړونده راپور له تر لاسه کولو وروسته تړون لرونکي ته خبرتيا ورکوي او دغه خبرتيا بايد تاييد کړي چې:

32.2.2.1 آيا وزارت تړون لرونکي ته د لرغونو او فرهنگي آثارو يا د ساحې شاوخوا سيمه کې د کار د بيا پيل اجازه ورکوي؛ او

32.2.2.2 که چېرې وزارت:

32.2.2.2.1 د کار اجازه ورکوي، نو تړون لرونکی د نويو اضافي شرطونو پر رعايت مکلف دی؛ يا

32.2.2.2.2 که وزارت د کار اجازه نه ورکوي، د لرغونو يا فرهنگي آثارو ساحه مشخصه شي، په کومه کې چې بايد منرالي فعاليتونه تر سره نه شي (کوم چې ممکن، که د پلي کېدو وړ وي، د ثبت شوي ساحې حدودو ته په کتو سره دغه لرغوني آثارو ساحه بايد په داسې ډول مشخصه شي په کوم ډول چې د لرغونو آثارو د ساتنې او بيارغونې له نافذه قوانينو کې يې يادونه شوې وي) پداسې حال کې قرارداد لرونکې د يادې ساحې په اړه کوم مسؤليت نلري.

32.3 که چېرې وزارت د لرغونو او فرهنگي آثارو يا ساحې په شاوخوا سيمه کې د کار اجازه ورکوي، نو تړون لرونکی د هغو اضافي شرطونو پر رعايت مکلف دی چې د وزارت له خوا پرې وضع شوي وي.

32.4 که چېرې وزارت د منرالي فعاليتونو د بيا پيل لپاره د لرغونو او فرهنگي آثارو يا ساحې په شاوخوا کې د کار اجازه نه ورکوي، تړون لرونکی مکلف دی، په هغې ساحه کې چې د وزارت له خوا تړون لرونکي ته يې په اړه خبر ورکړل شوی، منرالي فعاليتونه ترسره نه کړي، مگر دا چې وزارت د يادو منرالي فعاليتونو د کار د بيا پيل اجازه وکړي.

33 د نهايي محصول خرڅلاو او صادرات

بازار موندنه، خرڅلاو او صادرات په عمومي ډول

33.1 د دغه تړون او د نافذه قوانينو په پام کې نيولو سره، تړون لرونکی کولای شي چې:

33.1.1 بازار موندنه وکړي، نهايي محصول وپلوري او يا يې صادر کړي، څه ډول چې يې مناسبه گڼي؛





33.1.2 د څلورم جدول شرایط په پام کې نیولو سره، د نهایی محصول لپاره د بازار موندنې، خرڅلاو او یا په بل ډول د نهایی محصول د صادراتو د مطلق مدیریت او کنټرول اختیار لري؛

33.1.3 ټول هغه خطرونه چې د نهایی محصول د بازار موندنې، پلور او یا په یو ډول د محصول د وړاندې کولو یا صادراتو سره تړلي (د هغو خطرونو په ګډون چې د پیشکي پلور سره تړلي دي) پر خپله غاړه واخلي.

د محصول پلور

33.2 تړون لرونکی مکلف دی ټول هغه محصولات چې د تړون لرونکي له خوا پلورل یا په بل ډول وړاندې کېږي (له ساختماني موادو پرته)، د لاندې مواردو په پام کې نیولو سره خرڅ یا وړاندې کړي:

33.2.1 د کاروبار د نړیوالو منل شویو تجربو مطابق چې د امارت له اړونده نافذه قوانینو سره په ټکر کې نه وي؛ او

33.2.2 د هغو شرایطو مطابق (د تادیبې د شرایطو په ګډون) کوم چې له تجارتي پلوه معقول وي او د هغو شرایطو په پرتله د تړون لرونکي په زیان نه اوسي کوم چې بنایي تر عین شرایطو لاندې په ورته معامله کې د بل درېیم اړخ له لوري پرې موافقه کېږي او همدارنګه د نړیوال بازار بدلېدونکي شرایط به په پام کې نیسي.

د نهایی محصول صادرات

33.3 تړون لرونکي مني چې:

33.3.1 تړون لرونکی نه شي کولای چې د وزارت له اجازې پرته خپل کوم محصول له افغانستان څخه بهر ته صادر کړي؛ او

33.3.2 مقیده منرالونه باید و نه کارول یا هم صادر نه شي، مګر دا چې د مقیده منرالونو تګلارې ددې کار اجازه ورکړې وي.

33.4 د څلورم جدول شرایط په پام کې نیولو سره، امارت ژمنه کوي چې اړونده ادارې به تړون لرونکي ته د نهایی محصول د صادراتو په مقصد د هر ډول اړین جواز د ورکولو پروسه چټکوي، تر څو د هغه په مټ تړون لرونکی وکولای شي څرګنده کړي چې د محصول منبع هغه منرالونه دي چې تړون لرونکي د جواز له ساحې څخه استخراج کړي دي.

اوومه برخه: راپور ورکونه، د اسنادو ساتل او تفتیش

34 راپور ورکونه

راپور ورکونه په عمومي ډول

34.1 د ۳۴ مادې د حکمونو له محدودولو پرته، تړون لرونکی مکلف دی چې:

34.1.1 وزارت یا بلې اړونده ادارې ته ټول راپورونه، سوابق، صورت حسابونه او نور اسناد چې د دغه تړون یاد نافذه قوانینو سره سم غوښتل کېږي، تسلیموي؛





34.1.2 دا ډاډ رامنځته کوي ټول هغه اسناد چې د تړون لرونکي له خوا يا د هغه په استازيتوب کومې ادارې ته وړاندې کېږي، سم، بشپړ او صحيح دي او د کومې موضوع په اړه چې ياد اسناد چمتو شوي دي، گمراه کوونکې نه دي؛

34.1.3 د ۳۴،۱،۲ مادې له محدودولو پرته، تړون لرونکی يا د هغه استازی هغه معلوماتي مواد له هغو اسنادو څخه چې تړون لرونکی يا د هغه استازی يې کومې ادارې ته سپاري، نه حذفوي او نه يې پټوي.

الزامي راپور ورکونه

34.2 تړون لرونکی مکلف دی چې:

34.2.1 د کانونو نافذه قانون کې له ذکر شوې مودې سره سم د کال په پای کې وزارت ته تخنیکي راپور وړاندې کړي؛

34.2.2 د کانونو نافذه قانون کې له ذکر شوې مودې سره سم وزارت او د چاپېريال ساتنې ملي ادارې ته د چاپېريال ساتنې راپور وړاندې کړي؛

34.2.3 د کانونو نافذه قانون کې له ذکر شوې مودې سره سم وزارت ته د اکتشافی جواز په اړه د اکتشاف راپور وړاندې کړي؛

34.2.4 د کانونو نافذه قانون کې له ذکر شوې مودې سره سم وزارت ته د استخراجی جواز په اړه د حق الامتياز (روپالتي) راپور وړاندې کړي؛ او

34.2.5 د کانونو نافذه قانون کې له ذکر شوې مودې سره سم د استخراجی جواز په اړه د تفتيش شويو حسابونو راپور وړاندې کړي.

د راپورونو وړاندې کول

34.3 ټول راپورونه، سوابق، صورت حسابونه او نور سندونه چې وزارت يا د چاپېريال ساتنې ملي اداره يې غواړي، په هغه ډول بايد وړاندې شي چې د کانونو نافذه قوانينو کې يې يادونه شوې ده.

35 د اسنادو ساتل

د اسنادو ساتنه په عمومي ډول

35.1 د ۳۵ مادې د حکمونو له محدودولو پرته، تړون لرونکی مکلف دی چې ټول تخنیکي، مالي، تجارتي او نور اسناد (ريکارډونه) او حسابونه وساتي.

د منرالي فعاليتونو اسناد

35.2 تړون لرونکی مکلف دی چې د محاسبې د معيارونو مطابق د منرالي فعاليتونو په تړاو د حسابونو هر اړخيز، دقيق او تازه اسناد (اپډېټ ريکارډونه) وساتي، د لاندې مواردو په شمول:

35.2.1 هغه اسناد او حسابونه چې له لاندې مواردو سره تړاو ولري:





- 35.2.1.1 عواید او لگښتونه؛
- 35.2.1.2 د نهایي محصول تولیدول؛ او
- 35.2.1.3 خرڅلاو یا د نهایي محصول کارول؛ او
- 35.2.2 د کان کیندنې ټول معلومات.
- 35.3 د ۳۵،۲ مادې په پام کې نیولو سره، اړتیا ده چې ټول حسابونه او اسناد په فزیکي ډول د افغانستان دننه وساتل شي.
- 35.4 تړون لرونکی مني چې د کانونو نافذه قانون سره سم ټول هغه اسناد چې:
- 35.4.1 د جواز مربوط دي د جواز د اعتبار د مودې له پای ته رسېدو، له انصراف یا فسخ څخه وروسته حداقل د لسو (۱۰) کلونو لپاره وساتي؛ او
- 35.4.2 دغه تړون د فسخې له نېټې څخه وروسته باید د لسو (۱۰) کلونو لپاره وساتل شي او ۳۶ مادې له مخې به هر وخت د تفتیش لپاره په اړونده موده کې د لاسرسي وړ وي.

پولي واحد

- 35.5 ټول محاسبوي اسناد او سوابق به په ۲۱،۲ ماده کې د ذکر شوي پولي واحد له مخې ساتل کېږي.

36 تفتیش

د تفتیش مامورین

- 36.1 تړون لرونکی مني چې:
- 36.1.1 وزارت به د کانونو نافذه قانون سره سم د جواز د هرې ساحې لپاره د تفتیش یو مامور ټاکي؛ او
- 36.1.2 د تفتیش مامورین کولای شي چې:
- 36.1.2.1 د جواز ساحه تفتیش کړي (د ټولو هغو منرالي فعالیتونو په شمول چې د جواز ساحه کې ترسره کېږي)؛
- 36.1.2.2 له یو کس څخه وغواړي چې اړین معلومات ورته برابر کړي؛ یا
- 36.1.2.3 له یو کس څخه وغواړي چې د یوې اړوندې موضوع په اړه پلټنو ته حاضر شي.
- 36.2 تړون لرونکی مکلف دی او دا ډاډ باید رامنځته کړي چې د هغه استازی به د تفتیش مامور ته ټولې هغه اسانتیاوې برابرې او غوښتنو ته به یې رسیدگي کېږي چې کله غواړي د کانونو نافذه قانون سره سم خپل واکونه اعمال کړي. په شمول د:

- 36.2.1 ټولو هغو اسنادو برابرول او وړاندې کول چې د تفتیش مامور ورته اړتیا لري (د شک د مخنیوي لپاره، د ټولو هغو اسنادو او حسابونو په شمول چې د ۳۵ مادې پربنسټ د تړون لرونکي له خوا باید هغه په استازیتوب ساتل شوی وي)؛ او





36.2.2 په هغه صورت کې چې د تفتیش مامور ورته اړتیا ولري، د یوې موضوع په اړه پلټنو ته د اسنادو وړاندې کول او حاضرېدل.

36.3 د شک د مخنیوي لپاره، ددې تړون ۳۶،۲ مادې حکمونه د کانونو نافذه قانون کې راغلي حکمونه نه شي محدودولی.

اتمه برخه: نیابت او ضمانتونه

37 د تړون لرونکي نیابت او ضمانتونه

د تړون لرونکي ضمانتونه

37.1 تړون لرونکی امارت ته نیابت او تضمین کوي چې:

37.1.1 تړون لرونکی په قانوني توګه ثبت شوی حقوقي شخصیت دی او د نافذه قوانینو پر بنسټ فعالیت کوي؛

37.1.2 تړون لرونکي ټول هغه اړین اقدامات ترسره کړي دي کوم چې هغه ته اجازه ورکوي چې په تړون کې مندرج تعهدات ومني او هغه سرته ورسوي؛

37.1.3 تړون لرونکی واک لري چې د کوم بل شخص له رضایت پرته، په دې تړون کې مندرج تعهدات ومني او هغه سرته ورسوي؛

37.1.4 دغه تړون د تړون لرونکي لپاره حقوقي، معتبر او الزامي مکلفیتونه/تعهدات ایجاديوي چې د تړون د شرایطو په رڼا کې پر نوموړي د تطبیق وړ دي؛

37.1.5 د تړون لرونکي له خوا د دې تړون د مکلفیتونو یا تعهداتو اجرا او سر ته رسول د تړون لرونکي د اصلي اسنادو، نافذه قانون، د یوې وجیبي یا نورو هغو اسنادو چې تړون لرونکی یې پر رعایت ملزم دی، د نقض سبب نه شي کېدلی؛

37.1.6 تړون لرونکی د کومې پېښې له امله له ضرر سره نه دی مخ؛

37.1.7 تړون لرونکی:

37.1.7.1 د کومې دعوا طرف نه دی؛ یا

37.1.7.2 د کومې ادارې یا حکومتي او نیمه حکومتي ادارې، (اداري، مالي یا قضايي ادارې)، ډیپارټمنټ، کمپسین، د خپلواکې ادارې، محکمې او یا کومې بلې داسې یوې ادارې له لوري چې یادې ادارې د امارت د قوانینو پر اساس تاسیس شوې اوسي، حکم، قرار یا فرمان نه وي صادر شوی کوم چې ښايي یاد اقدامات د تړون لرونکي توانيې په مادي توګه داسې زیانمنه کړي چې په دې تړون کې د مندرجه تعهداتو او مکلفیتونو د سرته رسولو جوګه نه وي.

37.1.8 تر کومه چې تړون لرونکی خبر دی، د تړون لرونکي پر وړاندې کومه دعوا، الزام، قضايي اقرار، حکم یا په ۳۷،۱،۷ ماده کې ذکر شوي هېڅ راز اقدامات په جریان کې نه دي، یا یې هم د پېښېدو خطر نشته او نه هم دغه ډول اقدامات محتمل یا د اټکل وړ دي؛





37.1.9 نه تړون لرونکی او نه هم د هغه کوم اړونده لوری د کومې ادارې یا حکومتي او نیمه حکومتي ادارې، (اداري، مالي یا قضايي ادارې)، ډیپارتمنت، کمپسيون، د خپلواکې ادارې، محکمې او یا کومې بلې داسې یوې ادارې لخوا چې یادې ادارې د بل کوم دولت (هیواد د قوانینو پر اساس تاسیس شوي اوسي، د لاندې مواردو په تړاو د کوم قلمرو د قوانینو یا د کوم الزامي سند د فاحش نقض له امله د محکمې له قرار، الزام یا حکم سره مخ نه دی پېژندل شوی:

37.1.9.1 د منرالونو د استخراج او پروسس لپاره د اکتشاف په برخه کې؛

37.1.9.2 د چاپېریال ساتنې په برخه کې؛

37.1.9.3 د استخدام شوي پرسونل د روغتیا او خونديتوب په برخه کې؛ یا

37.1.9.4 د اختلاس او اداري فساد په برخه کې.

37.1.10 د کانونو نافذه قانون یا نورو نافذه قوانینو سره سم تړون لرونکي، د هغه کوم استازي او یا هم کوم بل شخص چې د تړون لرونکي یا د هغه د اړونده طرف په استازیتوب عمل کوي، کوم امارتي مقام ته د یوه کار د ترسره کولو په نیت د ناوړه نفوذ له لارې د کومې تادیبې، منفعت یا امتیاز وړاندیز، یا وعده ورسره نشي کولای او نه یې وکولای شي؛

37.1.11 تړون لرونکی له منرالي فعالیتونو سره آشنا دی او دا ظرفیت، تجربه او منابع لري چې ددې تړون او ټولو نافذه قوانینو سره سم منرالي فعالیتونه ترسره کړي؛

37.1.12 تړون لرونکی داسې یو شخص نه دی چې د کانونو نافذه قانون په پام کې نیولو سره، د کان کیندنې تړون د عقد یا جواز ترلاسه کولو اهلیت و نه لري؛

37.1.13 ټول هغه اسناد (د داوطلبې اسنادو او نورو هغو اسنادو په شمول چې د اکتشافی جواز په تړاو وړاندې شوې وي) چې د تړون لرونکي یا د هغه په استازیتوب کومې ادارې ته وړاندې شوې دي، واقعي، بشپړ او سم دي او گمراه کوونکې نه دي؛

37.1.14 د تړون لرونکي یا د هغه د استازیتوب یوې ادارې ته په وړاندې شوي کوم سند کې معلومات چې د تړون لرونکي یا د هغه د استازي په اړه دي، نه دي کتمان یا پټ شوي یا هم نه دي حذف شوي؛

37.1.15 د تړون لرونکي یا د هغه په استازیتوب د بل شخص له خوا کومې ادارې ته د کوم سند وړاندې کول یا هم د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو له مخې د هغه سند کارول، نشر یا وېش د فکري مالکیت د هېڅ حق د نقض سبب نه شي کېدای؛ او

37.1.16 تړون لرونکي له اړونده ادارو څخه ټولې منظوري، موافقې او جوازونه ترلاسه کړي او ټول حق الامتیازونه (رویالتي گانې) او د جواز فیسونه یې تادیبه کړي او نور هغه اړین ملاحظات چې یوې ادارې یا شخص ته د اسنادو د سپارلو، کارونې، نشر یا وېش په اړه چې د فکري مالکیت د حقونو مسایل یې شامل وي، په پام کې نیول شوي دي.





دقت

37.2 مگر دا چې په ۳۷,۱ ماده کې بل ډول څرگنده شوې وي، تړون لرونکی د امارت په وړاندې نیابت او ضمانت کوي چې د تړون هر ضمانت:

37.2.1 واقعي، بشپړ او سم دی او د انفاذ تر نېټې پورې گمراه کوونکی نه دی؛ او

37.2.2 دا به واقعي، بشپړ او سم وي او د تړون په ټوله موده کې به گمراه کوونکی نه وي.

جلا تضمینونه

37.3 د تړون لرونکي هر تضمین ته به د یوه جلا نیابت او تضمین په نظر کتل کېږي. د هر بیان وړاندې شوی تفسیر بل بیان ته د ارجاع یا استنتاج په وسیله نه شي محدودېدای.

د تړون د عقد انګېزه

37.4 تړون لرونکی مني چې:

37.4.1 د ددغه تړون تضمینونه یې په دې نیت ورکړي، تر څو امارت د تړون عقد ته وهڅوي؛ او

37.4.2 امارت په دغه تړون کې د تړون لرونکي له خوا په وړاندې شویو تضمینونو باندې په اتکا سره تړون عقد کړی دی.

د تړون لرونکي د تضمینونو مبنی

37.5 د تړون لرونکي هر تضمین د هغه د پوهې، معلوماتو او باور په اساس ورکړل شوی، او په دې اساس ورکړل شوی چې د تړون لرونکي تضمین واقعي، بشپړ، سم او گمراه کوونکی نه دی، د تړون لرونکي له استازو څخه ټولې اړینې پوښتنې شوې دي کوم چې له هغوی څخه د تړون لرونکي د تضمین مرتبط د اړونده مسایلو په اړه د معلوماتو توقع کېده.

غرامت

37.6 د دغه تړون ۴۲ مادې د حکمونو په پام کې نیولو سره، تړون لرونکی مکلف دی چې امارت ته د ټولې هغې خسارې جبران ورکړي کوم چې امارت ته د تړون لرونکي د غیر واقعي، نا مکمل، ناسم یا گمراه کوونکي تضمین له امله اوبښتي ده.

38 د امارت نیابت او تضمینونه

38.1 امارت د تړون لرونکي په وړاندې نیابت او ضمانت کوي چې:

38.1.1 د انفاذ له نېټې سره سم، دغه تړون به:

38.1.1.1 ټولې اړینې منظوری (تائیدی) یې ترلاسه کړې دي؛ او





38.1.1.2 د امارت حقوقي، معتبر او الزامي تعهدات جوړوي چې د هغه د شرايطو په رڼا کې پرې د تطبيق وړ دي؛ او

38.1.2 د جواز ساحې د ټولې يا يوې برخې جواز يې له دې تړون لرونکي پرته بل شخص ته نه دی ورکړی (لکه څرنگه چې د کانونو نافذه قانون کې راغلي وي).

دقت

38.2 مگر دا چې په ۳۸،۱ مادې کې په بل ډول څرگنده شوې وي، امارت د تړون لرونکي په وړاندې نيابت او تضمين کوي چې هر تضمين:

38.2.1 واقعي، بشپړ، سم او د اجرا تر نېټې پورې گمراه کوونکی نه دی؛ او

38.2.2 واقعي، بشپړ، سم به وي او د دغه تړون په موده کې به گمراه کوونکی نه وي.

جلا تضمينونه

38.3 د امارت هر تضمين ته د جلا نيابت او تضمين په سترگه کتل کېږي. د هر بيان وړاندې شوی تفسير بل بيان ته د ارجاع يا استثنا په وسيله نه شي محدودېدای.

د تړون د عقد انگېزه

38.4 امارت مني چې:

38.4.1 ددغه تړون تضمينونه يې په دې نيت ورکړي او وړاندې کړي، تر څو تړون لرونکی د تړون عقد ته وهڅوي؛ او

38.4.2 تړون لرونکي په دغه تړون کې د امارت له خوا په وړاندې شويو تضمينونو باندې په اتکا سره تړون عقد کړی دی.

د تضمينونو حدود

38.5 امارت د تړون لرونکي د گټې لپاره کوم نيابت او تضمين نه کوي، مگر استثناء پر هغو تضمينونو او نيابتونو چې نافذه قوانين يې د پلي کېدو جواز ورکوي.

38.6 تړون لرونکی مني چې کله دغه تړون عقد کوي نو:

38.6.1 د امارت پر تضمينونو او پر خپلو پلټنو، څېړنو، مهارتونو، قضاوت، نظرياتو او مشورې باندې ځانگړې اتکا کوي؛ او

38.6.2 له هغو تضمينونو پرته چې امارت وړاندې کړي، پر نورو هغو بيانونو، ژمنو، هڅونو، نظرياتو، مشورو، نيابت او تضمينونو چې په شفاهي يا ليکلي بڼه د امارت يا د هغه په استازيتوب وړاندې شوي يا ورکړل شوي، اتکا نه کوي.





غرامت

38.7 د ۳۸،۲ مادي په پام کې نيولو سره، امارت مکلف دی چې تړون لرونکي ته د ټولې هغې خسارې غرامت ورکړي کوم چې تړون لرونکي ته د امارت د غیر واقعي، نامکمل، ناسم یا گمراه کوونکې تضمین له امله اوبنتی دی.

نهمه برخه: مالي ډاډ، متابعت او اجراءات

39 د لارښودونو رعایت

39.1 تړون لرونکی مکلف دی چې د یوې ادارې له خوا د نافذه قوانینو سره سم هر ډول هغه لیکلي لارښودونه رعایت کړي کوم چې تړون لرونکی اړ کوي چې د هر ډول فاحش نقض د مخنیوي لپاره لاس په کار شي یا هم د لاندې مواردو په نتیجه کې چې اداره یې تشخیص کړي چې له امله یې نقض رامنځته شوی:

39.1.1 د دغه تړون د هر شرط؛

39.1.2 د کانونو نافذ قانون او یا کوم بل اړونده نافذ قانون؛ یا

39.1.3 د جواز هر شرط،

هغه ضرب الاجل چې په دغه ډول لارښودونو کې مشخص شوی وي یا هم که چېرې په لارښودونو کې ضرب الاجل نه وي مشخص شوی، د هغې د صدور نېټه په پام کې نیول کېږي.

39.2 که چېرې تړون لرونکی د کومې ادارې د یوه لیکلي لارښود په تطبیق کې پاتې راشي چې د دې تړون په ۳۹،۱ ماده کې یې یادونه شوې، نو:

39.2.1 امارت کولای شي چې وزارت یا نورې اړونده ادارې وهڅوي چې له تړون لرونکي سره له مشورې پرته د صادر شوي لارښود د تطبیق لپاره ټول اړین گامونه اوچت کړي؛

39.2.2 تړون لرونکی مکلف دی چې اړونده ادارې ته ټولې هغه اسانتیاوې چې د ادارې له لوري غوښتل کېږي برابرې کړي، تر څو اړونده اداره اړین گامونه واخلي او لارښودونه پلي کړي؛ او

39.2.3 تړون لرونکی مکلف دی چې د اړونده ادارې له لوري تر لیکلي غوښتنې وروسته ټول هغه لگښتونه او مصارف د ۲۰ کاري ورځو په موده کې تادیه کړي چې د یو لارښود د تطبیق لپاره د اړینو گامونو د اخیستلو په بدل کې یې کړي دي.

40 د اجرا ضمانتونه

د اجراء ضمانت شرایط

40.1 د ۳۸،۱ یا ۵،۷ بندونو له محدودولو پرته، تړون لرونکی مکلف دی چې د لاندې شرطونو له پوره کېدو مخکې وزارت ته د اجرا ضمانت وړاندې کړي:

40.1.1 د اکتشاف منظور شوي پروگرام کې د ذکر شویو ژمنو لپاره د ضمانت په توگه د اکتشافی جواز صدور او





40.1.2 د کان کیندنې منظور شوي پروپوزل کې د ذکر شویو ژمنو لپاره د ضمانت په توګه د استخراجي جواز صدور؛ او

40.2 مګر دا چې د کابینې له لوري په بل ډول ټاکل شوي وي، د جواز په اړه د اړتیا وړ فعالیت ضمانت مقدار به د اقتصادي کمپسیون لخوا د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم ټاکل کېږي او د هغو له مخې به محاسبه کېږي.

40.3 د اجرا ضمانت به په نقدي توګه د وزارت بانکي حساب ته سپاري.

د حسن اجرا ضمانت په اړه پریکړه

40.4 تړون لرونکی مني، که چېرې د کانونو نافذه قانون سره سم تړون لرونکی د هغو ژمنو په ترسره کولو کې پاتې راشي، چې د اکتشاف په یوه منظور شوي پلان یا د کان کیندنې په منظور شوي پروپوزل کې وړاندې شوې دي، وزارت حق لري چې د حسن اجرا ضمانت چې د اکتشاف له منظور شوي پلان یا د کان کیندنې له منظور شوي پروپوزل (هر یو چې د اجرا وړ وي) سره یو ځای وړاندې شوی، په اړه یې لازمه پریکړه وکړي.

د حسن اجرا ضمانت بېرته سپارل

40.5 د ۴۰،۴ مادې مطابق په هغه صورت کې د اجرا ضمانت په اړه پریکړه نه وي شوې، د تړون د ۴۶،۷ مادې په پام کې نیولو سره د اجرا ضمانت د دې تړون تر پای ته رسېدو وروسته ښايي تړون لرونکي ته بېرته وسپارل شي.

41 د چاپېریال ساتنې ضمانتونه

د چاپېریال ساتنې تضمین شرایط

41.1 تړون لرونکی نه شي کولای چې د جواز ساحه کې کار پیل کړي، تر څو چې یې د چاپېریال ساتنې د مدیریت منظور شوي پلان کې د کړو ژمنو لپاره وزارت ته د تضمین په توګه د چاپېریال ساتنې ضمانت نه وي وړاندې کړی.

41.2 د چاپېریال ساتنې د تضمین مقدار چې د جواز په بدل کې غوښتل کېږي، د وزارت له خوا د لاندې مواردو په پام کې نیولو سره ټاکل کېږي:

41.2.1 د کانونو نافذه تقنیني اسناد؛

41.2.2 د چاپېریال ساتنې مدیریت منظور شوی پلان؛ او

41.2.3 د چاپېریال ساتنې ملي ادارې سره په مشوره.

41.3 د چاپېریال ساتنې د تضمین بڼه به د نافذه مقررې له مخې وټاکل شي.

د چاپېریال پر تضمین بیاکتنه

41.4 تړون لرونکی مکلف دی چې:





41.4.1 د نافذه تقنیني اسنادو د احكامو سره سم هر كال د چاپېریال ساتنې د تضمین مقدار باندې بیا کتنه وکړي؛ او

41.4.2 ښایي مکلف کړای شي چې د نافذه تقنیني اسنادو د احكامو په رڼا کې د چاپېریال ساتنې تضمین تعدیل شوې بڼه وړاندې کړي.

د چاپېریال ساتنې د تضمین په اړه پرېکړه

41.5 تړون لرونکی مني چې د کانونو له نافذه قانون سره سم که چېرې نوموړی د چاپېریال ساتنې د مدیریت منظور شوي پلان کې د ذکر شویو ژمنو په پلي کولو کې پاتې راشي، نو وزارت کولای شي چې:

41.5.1 د چاپېریال ساتنې د تضمین په اړه پرېکړه وکړي؛ او

41.5.2 بدیل اقدامات تر لاس لاندې ونیسي چې د دې کار لگښت به د پور په توګه د تړون لرونکي له خوا ورکول کېږي.

د چاپېریال ساتنې تضمین بېرته سپارل

41.6 تر هغه بریده چې ۴۱/۵ مادې ته په پام سره د تضمین په اړه پرېکړه نه وي شوي، د دې تړون له ۴۶/۷ مادې سره سم د چاپېریال ساتنې هر تضمین به د دې تړون تر فسخ وروسته بېرته تړون لرونکي ته مسترد کېږي.

42 غرامت

د تړون لرونکي غرامت

42.1 د ۴۳ مادې په پام کې نیولو سره، تړون لرونکی مکلف دی چې امارت او د هغه استازو ته د ټولې هغې خسارې غرامت ورکړي چې د دې تړون د نقض له امله ورته اوبښتي وي، خو له هغه حالت پرته چې دغه خساره په خپله د امارت له خوا د نافذه قوانینو د نقض یا نه رعایت په نتیجه کې ورته اوبښتي وي.

د امارت غرامت

42.2 د ۴۳ مادې په پام کې نیولو سره، امارت مکلف دی چې تړون لرونکی او د هغه استازي د ټولې هغې خسارې په بدل کې چې د دې تړون یا د نافذه قوانینو د نقض یا نه رعایت له امله ورته اوبښتي ده، جبران کړي، خو له هغه حالت پرته چې دغه خساره په خپله د تړون لرونکي له خوا د دې تړون د نقض په پایله کې رامنځته شوې وي.





د غرامتونو گټه

42.3 تړون لرونکی او امارت دواړه مني او موافقه کوي چې ددې تړون د ۴۲,۱ او ۴۲,۲ مادې پر بنسټ د دواړو لورو ذکر شوي تعهدات د دواړو لورو د استازو په گټه وړاندې شوي او د هغوی له لوري د تطبیق وړ دي، که څه هم ښایي هغوی د دې تړون طرف نه وي.

43 د مسئولیت حدود

43.1 په دغه تړون کې سربېره پر نورو مواردو، د یوه لوري مسئولیت د بل لوري یا د هغه د استازي پر وړاندې تر واقعي ثابت شوي تاوان پورې محدود دی او لومړی ذکر شوی لوری، په هېڅ شرایطو کې د نامستقیم تاوان لپاره مسولیت نه لري.

44 تقصیر او فسخ

د تقصیر موارد

- 44.1 د دغه تړون د موخو په رڼا کې د تړون لرونکي په اړه لاندې حالات د تقصیر موارد گڼل کېږي:
- 44.1.1 کله چې تړون لرونکی د اجرا ضمانت په وړاندې کولو کې په هغه بڼه چې د تړون په ۴۰ ماده کې ذکر شوي، پاتې راشي:
- 44.1.1.1 د ۴,۱ مادې پر بنسټ په منظور شوي اکتشافی پروگرام کې شوي ژمنې د ضمانت په توگه؛ یا
- 44.1.1.2 د ۵,۷ مادې سره په مطابقت کې د کان کیندنې منظور شوي پروپوزل کې شوي ژمنې د ضمانت په توگه.
- 44.1.2 د جواز لغوه کول: هغه جواز چې تړون لرونکی یې لري او د کانونو د نافذه قانون مطابق لغوه کېږي؛
- 44.1.3 د جواز ځنډول: ټول هغه جوازونه چې د دغه تړون پر اساس ورکړل شوي وي؛ یا
- 44.1.3.1 موده یې پوره شوې وي؛
- 44.1.3.2 د کانونو د نافذه قانون د احکامو سره سم له ټولې یا یوې برخې څخه منصرف شوی وي؛ یا
- 44.1.3.3 د نافذه قانون مطابق (د ۴۴,۱,۲ بند له محدودولو پرته) لغوه شوی وي.
- 44.1.4 اهلیت: کله چې تړون لرونکی د کانونو د نافذه قانون مطابق د جواز کارونې اهلیت له لاسه ورکړي؛
- 44.1.5 د تعلیق له خبرتیا څخه سرغړونه: که چېرې تړون لرونکی د جواز د ځنډېدو له رسمي خبرتیا څخه وروسته چې د کانونو نافذه قانون له مخې د وزارت له لوري خپرېږي، بیا هم د جواز په ساحه کې منرالي فعالیتونه ترسره کوي، دغه عمل د تعلیق خبرتیا څخه سرغړونه گڼل کېږي؛
- 44.1.6 د لارښوونې نه رعایت: کله چې تړون لرونکی د وزارت له خوا ددې تړون د ۳۹,۱ مادې مطابق د یوې صادري شوي لارښوونې په متابعت کې پاتې راځي؛





44.1.7 د حکمیت د قرار نه رعایت: کله چې د تړون د ۵۴,۴ مادې له مخې تړون لرونکی د حکمیت قرار الزامی ونه گڼي او د هغې په رعایت کې پاتې راشي؛

44.1.8 ناخوښه پېښه: تړون لرونکي د ناخوښې پېښې تابع دی؛

44.1.9 په کنترول کې بدلون: د ۴۹ مادې په پام کې نیولو سره د تړون لرونکي له خوا د تګیراتو د بدلون لپاره غوښتنه رد کېږي او د تړون لرونکی د کنترول بدلون رامنځته کړي؛

44.1.10 د تضمین نقض: کله چې تړون لرونکی خپل یو تضمین نقض کړي؛

44.1.11 په تادیاتو کې پاتې راتلل: کله چې تړون لرونکی د دې تړون، د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو پرېنست د ځمکې د سطحې د کرایې، فیس، رویالټي یا کوم بل مبلغ په تادیه کولو کې پاتې راشي او دغه مبلغ پیسې د تادیې تر نېټې وروسته د ۲۰ کاري ورځو په جریان کې تادیه نه شي، یا

44.1.12 فاحش نقض: کله چې تړون لرونکی د لاندې مواردو د فاحش نقض مرتکب شي:

44.1.12.1 د دې تړون د شرطونو د یو شرط نقض (له هغه شرایطو پرته چې تړون لرونکی د ځمکې د سطحې کرایې، فیس، رویالټي یا ۴۴,۱,۱۱ مادې مطابق د نورو تادیاتو په ورکولو مکلف دی)، او دغه تقصیر د اصلاح وړ نه وي یا هم دا چې وزارت د همدغې مادې په رڼا کې د لیکلې خبرتیا له لارې له تړون لرونکي څخه د تقصیر د اصلاح یا جبران غوښتنه کړې وي او تړون لرونکی د خبرتیا تر خپرېدو وروسته د ۲۰ کاري ورځو په جریان کې د تقصیر په سمولو کې پاتې راغلی وي او د وزارت قناعت یې نه وي حاصل کړی؛

44.1.12.2 د کانونو نافذه تقنیني اسنادو او یا بل نافذه قانون نقض؛ یا

44.1.12.3 هم د جواز د شرطونو د یو شرط نقض.

د تړون فسخه کول

44.2 تړون لرونکی مني چې د کانونو د نافذه قانون د حکمونو په پام کې نیولو سره، د تقصیر د مواردو د پېښېدو په صورت کې وزارت کولای شي چې د کانونو د تخنیکي کمېټې له سپارښتنې او د اقتصادي کمېسیون له منظوری سره سم دغه تړون فسخ کړي.

44.3 د تقصیر له هغو مواردو پرته چې په ۴۴,۱ ماده کې بیان شوي دي، په هغه صورت کې چې د اکتشاف او استخراج فعالیتونه د کانونو نافذه قانون کې د اکتشافی یا استخراجي جواز د لغوې په تړاو ذکر شوي مودې څخه د زیات وخت لپاره وځنډېږي او وزارت د مودې له تمدید سره موافقه ونه کړي، امارت کولای شي چې دغه تړون فسخه کړي.

د تړون د فسخې خبرتیا

44.4 که وزارت د کانونو د نافذه قانون مطابق دغه تړون فسخ کوي، امارت ژمنه کوي چې وزارت به د تړون فسخ د اجرا نېټې په اړه تړون لرونکي ته لیکلې خبرتیا صادروي.





45 د تړون د فسخې آثار

د جوازونو لغوه کول

45.1 د دغه تړون فسخه کول که د هر دلیل له مخې وي، د دې تړون او د کانونو د نافذه قانون سره سم هر ډول صادر شوی جواز د وزارت له لوري لغوه کېږي.

د تړون د فسخې نور آثار

45.2 په هر دلیل وي، د دې تړون تر فسخه کېدو وروسته:

45.2.1 تړون لرونکی مکلف دی د کوم لگښت پرته د ټولو هغو معلوماتو چې د تړون په موده کې یې تولید کړي دي، د وزارت له لوري تر لیکلې غوښتنې وروسته د ۲۰ کاري ورځو په جریان کې وزارت ته وړاندې کړي؛

45.2.2 په دې تړون کې د هر لوري درج شوي مکلفیتونه رفع کېږي، مگر له هغو مکلفیتونو پرته چې په (۴۶، ۴۳، ۴۲، ۴۱، ۴۰، ۲، ۱ او ۵۵) کې درج شوي دي او یاد مکلفیتونه به د دې تړون فسخه کېدو وروسته د اجرا په حال کې پاتې کېږي؛ او

45.2.3 هر لوری کولای شي د بل لوري پر وړاندې د دغه تړون د نقض په صورت کې له خپلو حقوقو چې د تړون له پای ته رسولو مخکې یې درلودل، دفاع وکړي.

46 د جواز د مودې د پوره کېدو، انصراف یا لغوه کېدو آثار

د منرالي فعالیتونو پای ته رسول

46.1 تړون لرونکی مکلف دی چې د جواز د نېټې په پوره کېدو سره سم د جواز په ساحه کې منرالي فعالیتونه پای ته ورسوي.

له ساحې څخه د استازو ایستل

46.2 له هغو مواردو پرته چې تړون لرونکی د دې تړون په ۴۶، ۳ او ۴۶، ۶ ماده کې مندرج مکلفیتونه ترسره کړي، تړون لرونکی همدارنګه مکلف دی چې د جواز تر پای ته رسېدو وروسته د جواز ساحې څخه خپل ټول استازي وباسي.

د وسایلو او زېربنا لېږدول

46.3 له هغو مواردو پرته چې تړون لرونکی د دې تړون په ۴۶، ۵ ماده کې د مندرجه مکلفیتونو پر رعایت مکلف دی، تړون لرونکی همدارنګه مکلفیت لري چې:

46.3.1 د جواز ساحې څخه د هغو ټولو وسایلو لېږدول چې د تړون لرونکي یا د هغو د استازو له خوا راوړل شوي وي؛ او





46.3.2 له ۳۱,۶ مادي سره په مطابقت کې، د هر هغې زېربنا غیر فعالول او لرې کول چې د تړون لرونکي يا د هغه د استازو له خوا د جواز ساحه کې رغول شوي دي، او دا کار بايد په هر صورت کې له لاندې نېټو څخه زيات نه ځنډېږي؛

46.3.3 د جواز د پای نېټه؛ يا

46.3.4 که چېرې اړونده جواز د کانونو د نافذه قانون سره سم لغوه شي، نو نېټه به د الغا تر نېټې وروسته ۶۰ کاري ورځې وي.

46.4 که چېرې د جواز په ساحه کې وسایل يا زېربنا په هغې موده کې چې په ۴۶,۳ ماده کې ذکر شوې، لرې نه شي، نو وزارت حق لري چې په اړه يې لازمه پرېکړه وکړي.

د نیمگرو پاتې شويو مکلفیتونو سر ته رسول

46.5 د يو جواز د مودې له پای ته رسېدو، انصراف يا لغوه کېدو سره سم تړون لرونکی مکلف دی چې:

46.5.1 د جواز د نېټې له پای ته رسېدو وروسته څومره ژر چې شونې وي، تړون لرونکی به د جواز ساحه د وزارت له قناعت سره سم خوندي کوي، تر څو کوم شخص يا څاروي د ژوبلېدو او يا نورو ملکیتونو ته د زیان اوښتو مخنیوی وشي؛

46.5.2 د چاپېریال ساتنې مدیریت د منظور شوي پلان په پام کې نیولو سره، تړون لرونکی مکلف دی چې خپل نیمگري يا پاتې مکلفیتونه ادا کړي (د شک د مخنیوي لپاره، هغه پاتې مکلفیتونه چې تړون لرونکي يې د بیا رغونې او د کان د مخې د بندولو په برخه کې لري)؛

46.5.3 د ټولو هغو گامونو اخیستل چې د نافذه قوانینو د رعایت لپاره اړین گڼل کېږي؛ او

46.5.4 څومره ژر چې شونې وي، وزارت ته په لیکلي بڼه خبر ورکړي چې د ۴۶,۵,۱ - ۴۶,۵,۳ مادو پر بنسټ خپل مکلفیتونه سر ته ورسوي.

د جواز د مودې تر پای ته رسېدو وروسته ساحې ته لاسرسی

46.6 له هغو مواردو پرته چې په ۴۶ ماده کې ذکر شوي، تړون لرونکی ښايي:

46.6.1 د جواز نېټې تر پای ته رسېدو وروسته د جواز ساحې ته تر هغې مودې پورې لاسرسی ولري، چې منطاً له ۴۶,۵,۱ تر ۴۶,۵,۳ مادي په رڼا کې د تړون لرونکي د مکلفیتونو د سرته رسولو لپاره اړین دي او ساحې ته د دغو تجهیزاتو وړل او له استازو سره داخلېدل يوازې د مکلفیتونو د ادا کولو او چټکيا په مقصد وي؛ او

46.6.2 د هرې هغې لارښوونې متابعت وکړي چې ساحې ته د لاسرسي په اړه د کومې ادارې له خوا صادرېږي.

د اجراء د تضمین او د چاپېریال ساتنې تضمین مستردول

46.7 امارت ژمنه کوي چې وزارت د لاندې کارونو په ترسره کولو مکلف دی:

46.7.1 د تړون لرونکي له خوا د ۴۶,۵,۴ مادي مطابق د خبرتیا له تر لاسه کولو وروسته، وزارت مکلف دی چې کومه چې عملي وي، د جواز ساحه تفتیش کړي څو تصدیق کړي چې تړون لرونکي د اکتشاف په منظور





شوي پروگرام، د کان کیندنې منظور شوي پروپوزل او د چاپیریال ساتنې د مدیریت منظور شوي پلان کې شوي ژمنې ترسره کړي دي؛

46.7.2 خومره چې ژر شونې وي، وروسته له هغې چې وزارت تصدیق کړي چې تړون لرونکي:

46.7.2.1 په منظور شوي اکتشافی پروگرام یا د کان کیندنې منظور شوي پروپوزل کې خپلې ژمنې پوره کړي، نو وزارت تړون لرونکي ته د اجرا اړونده تضمین بېرته سپاري؛ او

46.7.2.2 د چاپیریال ساتنې د مدیریت په منظور شوي پروگرام کې یې ژمنې پوره کړي، وزارت تړون لرونکي ته چاپیریال ساتنې د اجرا تضمین بېرته سپاري.

46.8 وزارت ښایي د خپل لږم د پراساس د چاپیریال ساتنې اړوند د اجرا تضمین ټول یا یوه برخه یې بېرته تړون لرونکي ته وسپاري، ترڅو د کان تر تړل کېدو پورې د روان نظارت لپاره یو تضمین وي. که چیرې وزارت وغواړي چې د چاپیریال ساتنې د تضمین مقدار کې بدلون راولي، کولای شي چې د نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم یې ترسره کړي.

47 گډې حل لارې

47.1 هغه حقوق او حل لارې چې د دې تړون په نهمه برخه کې مشخصې شوې دي، پر هغو حل لارو سربېره دي او پر هغو حقوقو یا حل لارو باندې نه عوض کېږي یا هغه نه محدودوي چې په همدې نهمه برخه یا په نافذه قانون کې بیان شوي دي.

لسمه برخه: فرعي قراردادونه او معاملې

48 فرعي قرارداد

48.1 که چېرې تړون لرونکي د منرالي فعالیتونو د ترسره کولو په تړاو کوم قراردادي استخداموي، نو:

48.1.1 تړون لرونکي مکلف دی چې سملاسي د قراردادي او د هغو منرالي فعالیتونو د جزییاتو په اړه چې قراردادي یې په پام کې لري، وزارت ته په لیکلې بڼه خبر ورکړي؛

48.1.2 تړون لرونکي باید ډاډ رامنځته کړي چې د قراردادي له لوري د هر منرالي فعالیت له ترسره کولو وړاندې:

48.1.2.1 نوموړی قراردادي، له تړون لرونکي سره په لیکلې بڼه تعهد کوي چې تر هغه بریده به د دې تړون د شرایطو رعایت کوي تر کومه چې پر منرالي فعالیتونو د تطبیق وړ وي؛ او

48.1.2.2 فرعي قراردادي له قراردادي سره په لیکلې بڼه تعهد کوي چې تر هغه بریده به د دې تړون شرایط رعایت کوي تر کومه چې پر منرالي فعالیتونو د تطبیق وړ وي.

48.1.3 د ۴۸،۱،۲ مادې له محدودولو پرته، تړون لرونکي مکلف دی چې دا ډاډ رامنځته کړي چې د قراردادي او فرعي قراردادي، په منرالي فعالیتونو کې د بوختو کسانو لپاره اړینه تکافل پلی کوي؛

48.1.4 تړون لرونکي مکلف دی چې دا ډاډ رامنځته کړي چې د تړون لرونکي له خوا د قراردادي او فرعي قراردادي نظارت او مدیریت په کافي اندازه ترسره کېږي ترڅو تصدیق کړي چې





48.1.4.1 تړون لرونکی د دې جوگه دی چې د قراردادي او د فرعي قراردادي له خوا د دې تړون شرایط رعایت کېږي؛ او

48.1.4.2 تړون لرونکی د قراردادي یا فرعي قرارداديانو له هغو کړنو باید له مخکې خبر شي چې ښايي تړون لرونکی د دې تړون د کوم شرط د نقض له گواښ سره مخ کوي.

48.2 د شک د مخنیوي لپاره:

48.2.1 په دې تړون کې هېڅ شی د تړون لرونکي هغه مکلفیتونه یا مسئولیتونه چې د دې تړون پر بنسټ ورته سپارل شوي، نه شي رفع کولای، ولو که تړون لرونکي خپل ځینې مکلفیتونه کوم قراردادي یا فرعي قرارداديانو ته تفویض کړي هم وي؛

48.2.2 د 48,2,1 مادې د حکمونو له محدودولو پرته، 48,1,3 مادې ته په پام سره که چېرې قراردادي یا فرعي قرارداديان د اړینې بیمې په اجرا کولو کې پاتې راشي، دا کار به د تړون لرونکي لپاره په تړون کې د راغلو مکلفیتونو او مسئولیتونو د ترسره کولو خنډ نه (د شک د مخنیوي لپاره، 24 مادې مطابق د تړون لرونکي له خوا د بیمې د اجرا په برخه کې د مکلفیت په شمول)؛ او

48.2.3 تړون لرونکی به د قراردادي او فرعي قراردادي د هر عمل او ترک عمل په وړاندې مسئول وي، داسې چې د قراردادي او فرعي قرارداديانو عمل یا ترک عمل د تړون لرونکي اعمال دي.

49 د مدیریت بدلون

د اړتیا وړ منظوري

49.1 د 24,2 مادې له محدودولو پرته، تړون لرونکی مکلف دی چې د پروژې مدیریت کې تر بدلون راوستلو وړاندې د نافذه مقررې له مخې د وزارت لیکلې منظوري ترلاسه کړي.

د هغه جواز ځنډول چې منظوری ته په تمه دی

49.2 تړون لرونکی دا مني چې د کانونو نافذه قانون له مخې، که د تړون لرونکي په مدیریت کې د وزارت تر لیکلې منظوري وړاندې بدلون راشي، په دغه صورت کې د تړون لرونکي ټول جوازونه د بدلون د پیل په موده کې ځنډول کېږي او پر هغه نېټه یې د اعتبار موده پای ته رسېږي په کومه چې وزارت د منظوري لپاره وړاندې شوی غوښتنلیک منظوري.

له منظوري پرته د مدیریت بدلون

49.3 که چېرې د تړون لرونکي له خوا د مدیریت بدلون:

49.3.1 د وزارت تر لیکلې منظوري وړاندې پېښ شي او بیا وزارت د تړون لرونکي غوښتنه د مدیریت د بدلون له مخې رد کړي؛ یا

49.3.2 د وزارت له لوري د مدیریت بدلون لپاره د غوښتنلیک تر ردولو وروسته پېښ شي،

نو په دغه صورت کې ښايي تړون د 44,1,9 مادې له مخې فسخ شي.





50 د حقونو او مکلفیتونو پر لېږد محدودیتونه

د امارت له خوا لېږد

50.1 امارت نه شي کولای چې په دغه تړون کې راغلي حقوق او مکلفیتونه بل لوري ته ولېږدوي، مگر دا چې امارت د تړون لرونکي لیکلې موافقه ترلاسه کړې وي.

د تړون لرونکي له خوا لېږد

50.2 تړون لرونکی نه شي کولای چې:

50.2.1 په دې تړون کې راغلي هر ډول حقوق او مکلفیتونه بل لوري ته ولېږدوي، مگر یو سهم او د سهم د اړونده حقوق او مکلفیتونه لېږدولای شي؛ او

50.2.2 یو سهم لېږدولای شي (چې د شک د مخنیوي لپاره د جواز د منفعت ایجاد هم پکې شاملېږي)، مگر دا چې:

50.2.2.1 تړون لرونکي د کانونو د نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم له وړاندې د وزارت منظوري ترلاسه کړې وي؛ او

50.2.2.2 د ۵۰،۳ او ۵۰،۵ مادې د حکمونو په رعایت سره، د جواز د یو سهم ترلاسه کوونکي لومړی په داسې بڼه له امارت سره ژمنلیک لاسلیک کړی وي چې وزارت ته د منلو وړ وي او د دې ژمنې پر بنسټ د امارت په وړاندې دا تعهد لري چې د تړون ټول مکلفیتونه چې د حقونو د لېږد په اړه ذکر شوي یا هم د تړون لرونکي پر ځای په صراحت سره بیان شوي وي، رعایت کوي.

50.3 امارت کولای شي چې په ۵۰،۲،۲،۲ ماده کې د ذکر شوي تعهد پر ځای، د اړونده جواز د سهم ترلاسه کوونکي مکلف کړي ترڅو پر هغو شرایطو برابر چې په دې تړون کې ذکر شوي دي، د یو بل تړون د عقد لپاره چمتو شي.

50.4 د ۵۰،۲،۲،۲ ماده له مخې د ژمنلیک تر اجرا یا د کانونو د اوسني تړون تر عوض کېدو وروسته چې په ۵۰،۳ ماده کې توضیح شوې، اوسنی تړون لرونکی ددې تړون پر بنسټ د راتلونکو ټولو مکلفیتونو په وړاندې تر هغه بریده آزاد دی چې تر کومه چې یاد مکلفیتونه د ژمنلیک یا د کانونو د تړون له مخې د اړونده جواز د سهم ترلاسه کوونکي پرغاړه اخلي.

د تضمین گټه

50.5 که تړون لرونکی د شریعت مطابق ددې مقصد لپاره د جواز د امتیازونو د لېږد وړاندیز وکړي (چې د شک د مخنیوي لپاره د جواز د امتیاز رامنځته کول هم پکې شامل دي) چې یوه شخص ته د رهن یا د تضمین د نورو گټو د ورکولو په وسیله د جواز په ساحه کې د منرالي فعالیتونو د تمویل لپاره مالي وچوه ترلاسه کړي، په ۵۰،۲،۲،۲ ماده کې راغلي ژمنه ښایي د جواز ترلاسه کوونکو په انتخاب یا د یاد شخص له خوا د راتلونکو حقونو په پلي کولو یا هم یاد شخص یا د هغه په استازیتوب د بل شخص له خوا د واک په تلي کولو پورې مشروط وي، ترڅو جواز یا د جواز امتیاز ولېږدوي.





یوولسه برخه: عمومي حکمونه

51 د امارت له خوا ډاډ

منظوری

51.1 امارت ژمنه کوي چې، تر کوم ځايه چې شونې وي او د دې تړون او نافذه قوانينو سره مطابقت ولري، وزارت او ټولې اړونده ادارې به هڅوي چې تړون لرونکي سره د پروژې د پراختيا او اجرا په برخه کې د ټولو اړينو منظوري گانو په ترلاسه کولو کې مرسته وکړي.

د امارت له خوا د خنډونو نه جوړول او نه تبعيض

51.2 د تړون لرونکي لخوا د دې تړون او د نافذه قوانينو د شرطونو او حکمونو د رعایت په پام کې نيولو سره، امارت به په هېڅ داسې عمل لاس نه پورې کوي کوم چې:

51.2.1 د تړون لرونکي وړتيا يا توانايي داسې اغېزمنه کړي چې خپله شتمني او کاروبار لکه څرنگه چې لازمه ده، هغسې تنظيم نه شي کړای؛ او

51.2.2 په افغانستان کې دننه د تړون لرونکي د استازو آزاد تگ راتگ زيانمن کړي.

51.3 د ۵۱،۴ مادې له مخې، وزارت بايد په نافذه قوانينو کې داسې کوم حکم اضافه نه کړي کوم چې پر تړون لرونکي يا هم د تړون لرونکي په اړونده لورو باندې د کوم مادي مالي يا بل بار د وضع کولو سبب شي، ولو که د دغه ډول حکمونو موخه په مشخصه توگه تړون لرونکي يا د هغه اړونده لوري که نه.

51.4 د دې تړون ۵۱،۳ ماده پر هغه نافذه قانون نه شي تطبيق کېدای کوم چې:

51.4.1 موخه يې د ايمني، روغتيايي، عامه هوساينې يا امارت او د هغه د وگړو د امنيت خونديتوب وي؛ يا هم

51.4.2 د امارت د نړيوالو مسؤليتونو ترسره کول وي.

بهرني کارگر

51.5 د تړون لرونکي له خوا د تړون د ۲۹ مادې د شرايطو او د محلي گټې د منظور شوي پلان د شرايطو په رعایت سره، تړون لرونکي بنايي د نافذه قوانينو په پام کې نيولو سره لکه څرنگه چې اړتيا يا مناسبه وي، بهرني کارگر استخدام کړي.

51.6 د ۵۱،۱ يا ۵۱،۲ مادو د حکمونو له محدودولو څخه پرته، امارت مکلف دی چې که چېرې اړتيا وليدل شي، د منرالي فعاليتونو د ترسره کولو په مقصد د تړون لرونکي له خوا د بهرنيو کارگرو استخدام ته اجازه ورکړي ترڅو په ازاده توگه:

51.6.1 افغانستان ته راشي، کار وکړي او هستوگن شي؛ او

51.6.2 له افغانستان څخه ووځي؛

خو په دې شرط چې ياد کسان به تل د نافذه قوانينو تابع اوسي.





د تړون لرونکي د شتمنيو مصادره

51.7 امارت نه شي کولای چې د اجبار له لارې:

51.7.1 د تړون لرونکي لخوا د منرالي فعالیتونو په نتیجه کې استخراج شوي منرالونه یا تولید شوي محصولات مصادره کړي؛ یا

51.7.2 د تړون لرونکي کوم عقاري یا شخصي ملکیت (د شک د مخنیوي لپاره، د هغې ځمکې په گډون چې د تړون لرونکي ملکیت وي)،

خو له هغو مواردو پرته چې د استملاک قانون، د خصوصي پانګونې قانون یا کوم بل نافذ قانون اجازه ورکړې وي.

51.8 که امارت یې اړینه وګڼي چې د ۵۱،۷ مادې مطابق منرالونه، محصولات یا نور ملکیتونه په جبري توګه مصادره کړي، نو امارت مکلف دی چې د نافذ قوانینو سره سم تړون لرونکي ته یې جبران چې عادلانه، کافي او اغېزناک وي، تادیه کړي.

د تړون لرونکي په ګټه د ځمکې استملاک

51.9 په هغه صورت کې چې د کانونو نافذ قانون پلې کېږي، امارت ژمنه کوي چې وزارت به دې ته چمتو کوي ترڅو د هغې اړونده ځمکې د جبري استملاک په اړه چې د بل شخص ملکیت وي، څومره چې ژر کېدای شي د اقتصادي کمپسیون څخه منظوري ترلاسه او دا کار به لاندې مواردو ته په پام سره ترسره کېږي:

51.9.1 تر یادې نېټې وروسته د ۹۰ کاري ورځو په جریان کې کله چې تړون لرونکي د اړونده ځمکې په اړه د کانونو نافذ قانون د حکمونو په پام کې نیولو سره د ځمکې مالک یا متصرف ته د هغه د رضایت ترلاسه کولو لپاره لیکلې غوښتنه ولېږي؛

51.9.2 دکانونو د نافذ قانون سره سم تر یادې نېټې وروسته کله چې د ځمکې مالک یا متصرف د تړون لرونکي غوښتنې ته د رد ځواب ورکړي؛

په دواړو حالاتو کې، تړون لرونکي مکلف دی چې وزارت په لیکلې توګه خبر کړي، دغه خبرتیا باید له لاندې ضمایمو سره مل وي:

51.9.3 د ټولو هغو لیکونو کاپي ګانې چې د تړون لرونکي او د اړونده ځمکې د مالک یا متصرف ترمنځ تبادلې شوي؛ او

51.9.4 په دې اړه غوښتنه چې وزارت د اړونده ځمکې د جبري استملاک لپاره د اقتصادي کمپسیون څخه منظوري ترلاسه کړي.

51.10 تړون لرونکي مني او موافقه کوي چې که چېرې اقتصادي کمپسیون د جبري استملاک وړاندیز چې د کانونو نافذ قانون کې تصریح شوی، تصویبوي، نو:

51.11 د استملاک قانون له مخې د خسارې جبران (د معادلې ځمکې د ورکړې په شمول) د استملاک د اړونده ادارې له خوا د تادیه وړ دی:

5111.1 د کانونو پر نافذتقیني اسنادو سربېره، که د خسارې جبران د استملاک قانون له مخې د استملاک د ادارې له خوا د تادیه وړ وي؛





51.11.2 په دغه صورت کې تړون لرونکی مکلف دی چې د استملاک د ادارې تر غوښتنې وروسته د ۲۰ کاري ورځو په موده کې، دغې ادارې ته د هغې معادل ورکړي.

ثبات 52

52.1 که چېرې:

52.1.1 د انفاذ له نېټې وروسته هر مهال:

52.1.1.1 په افغانستان کې نوي ماليات، تاديات يا نور فيسونه وضع کېږي او هغه يوازې د منرالي فعاليتونو په اړه وي؛ يا

52.1.1.2 په نافذه قوانينو کې کوم بدلون راځي، چې مالياتي قوانين هم پکې شامل وي، او ياد بدلون تبعيضانه وي يا د تړون لرونکي پر وړاندې تبعيضانه اغېز ولري. او

52.1.2 په ۵۲،۱،۱،۱ يا ۵۲،۱،۱،۲ مادو کې د ذکر شويو حالاتو په نتيجه کې، د تړون لرونکي پر اقتصادي گټو چې له منرالي فعاليتونو يا له دې تړون څخه يې ترلاسه کوي، معکوسې يا منفي اغېزې ولري، نو په دې صورت کې تړون لرونکی به امارت ته ليکلې خبرتيا استوي او په دې خبرتيا کې بايد د اړونده حالاتو يا د هغو منفي اغېزو په اړه چې تړون لرونکی ورسره مخ دی، پوره جزئيات شامل وي.

52.2 که چېرې تړون لرونکی د ۵۲،۱ مادې له مخې امارت ته خبرتيا استوي، نو اړخونه، بې له دې چې د ۵۲،۳ مادې حکمونو ته زبان ورسېږي، سملاسي غونډه کوي او خپلې گډې هڅې په کار اچوي ترڅو په تعديل کې پر داسې تعديلاتو يا بدلون راوستلو هوکړه وکړي، چې ښايي د تړون لرونکي د اقتصادي گټو د بيا احيا لپاره چې ممکن دغه گټې يې له منرالي فعاليتونو يا له تړون څخه چې د نويو مالياتو، محصولاتو، فيسونو يا په نافذه قوانينو کې د تعديل مستلزم نه و، اړين گڼل کېږي.

52.3 که چېرې د تړون لوري ونه توانېږي د ۵۲،۲ مادې مطابق د تړون لرونکي له خوا امارت ته د خبرتيا تر استولو وروسته د شپږو مياشتو دننه هوکړې ته ورسېږي، نو:

52.3.1 د منفي اغېزو لپاره د تړون لرونکي يوازینی او ځانگړې حل لاره چې په ۵۲،۱،۲ ماده کې ورته اشاره شوې، هغه مقدار خساره ده کوم چې د دغو منفي اغېزو لپاره تړون لرونکي ته د جبران لپاره کافي گڼل کېږي او دغه جبران د تړون د ۵۲،۳،۳ مادې په پام کې نيولو سره تاديه کېږي؛

52.3.2 دواړه لوري کولای شي د خسارې د مقدار يا د هغه ميکانيزم د ټاکلو لپاره چې د خسارې اندازه پرې محاسبه کېږي، له ۵۵ بند سره سم حکميت ته مراجعه وکړي؛ او

52.3.3 امارت ژمنه کوي چې وزارت تړون لرونکي ته هغه مقدار خساره چې په ۵۲،۳،۲ ماده کې ورته اشاره شوې، له رويالتي څخه چې د تړون لرونکي لخوا ددې تړون پر اساس ورکول کېږي، تاديه کړي.

استثناءات

52.4 د شک د رفع کولو لپاره:

52.4.1 له ۵۲،۱ څخه تر ۵۲،۳ پورې مادې پر لاندې مواردو نه تطبيقيږي:





52.4.1.1 هر ډول ماليې، تاديات او يا نور عام اجرا کېدونکي فيسونه کوم چې په مشخصه توگه د منرالي فعاليتونو په اړه نه وي او تبعيضانه نه وي او يا د تړون لرونکي پر وړاندې تبعيضانه اغېز ونه لري؛ يا

52.4.1.2 د نافذه قوانينو له مخې د ځمکې د سطحې په کرايې، فيسونو يا د ساختماني توکو په رويالتي کې زياتوالی راولي او دغه زياتوالی په افغانستان کې د انفلاسيون کارېدونکي نرخ په پام کې نيولو سره عملي شي؛ او

52.4.2 په ۵۲ ماده کې ذکر شوی هېڅ مورد بايد داسې تعبير نشي چې گویا د نافذه قوانينو د تطبيق پر ساحې او د هغه د غوره تطبيق پر وړاندې کوم محدوديت يا موانع وضع کوي کوم چې ياد قوانين د تړون لرونکي پر وړاندې تبعيضانه چلند يا تبعيضانه اغېزو ته لار نه هواروي.

53 غير مترقبه پېښې (فورس ماژور)

غير مترقبه پېښې

53.1 د غير مترقبه پېښه هغې پېښې يا حالت يا د پېښو يا حالاتو ترکيب ته وايي کوم چې:

53.1.1 له منطقي نظره د اټکل وړ نه وي؛

53.1.2 منطقاً د زيانمن لوري له کنترول يا اختيار څخه پورته وي؛

53.1.3 په دې تړون کې د زيانمن لوري د راغلو مکلفيتونو (له هغه مکلفيت پرته چې د تادياتو په اړه وي) د ځنډ يا تقصير لامل شي؛ او

53.1.4 د غيرمترقبه پېښې په وخت کې دا توقع نه شوی کېدای چې زيانمن لوري د صنعت د غوره کړنې پر اساس د معقولانه او ځيرکانه کونښنونو په ترسره کولو سره د هغې مخنيوی کړی وای يا يې کنترول کړې وای؛ او

تر هغه بريده چې په ۵۳،۱،۱ - ۵۳،۱،۴ مادو کې ذکر شوي شرايط پوره کړي، لاندې حالات غير مترقبه پېښې گڼل کېږي:

53.1.5 جگړه، پاڅون، بلوا، مدني نافرمانی او تروريستي اعمال؛

53.1.6 محاصره، اعتصابونه او يا د هېواد يا اړونده صنعت په سطحه کارگري شخړې چې له زيانمن يا زيانمن لوري يا د زيانمن لوري له نورو اړوندو لورو سره تړاو ونه لري؛

53.1.7 وبا گانې يا قرنطين؛ او

53.1.8 زلزله، طوفان، سېلاب، اور لگېدنه، تالنده برېښنا يا د هوا نورې وړانوکې پېښې.

53.2 پر ۵۳،۱ مادې سربېره، د ۵۳ مادې د موخو په رڼا کې لاندې پېښې يا حالتونه په غيرمترقبه پېښو کې نه راځي:

53.2.1 اقتصادي تنگلاسي يا د بازار په شرايطو کې بدلون؛

53.2.2 هغه پېښې چې د دې تړون پر اساس د يوه زيانمن طرف د مکلفيتونو اجزا شخړې، خو ناممکن کوي يې نه؛





53.2.3 جگړې، پاڅونونه، بلواوې، مدني ناکراري او تروريستي اعمال، مگر دا چې دغه پېښې:

53.2.3.1 په مستقیم ډول د جواز سیمه اغېزمنه کړي یا په مادي توگه د کان کیندنې پروپوزل تطبیق مختل یا مخنیوی یې وکړي؛

53.2.3.2 په پورتنۍ ۵۳،۲،۳ ماده کې مشخص شوي اړونده وضعیت د پام وړ خرابوالي لامل شي کوم چې د انفاذ د نېټې اړونده شرایطو سره تړاو ولري؛ او

53.2.3.3 تړون لرونکي د کورني امنیت پلان کې راغلي تعهدات پلې کړي وي.

53.2.4 د جواز ساحې موجوده شرطونه، د موجوده ناچاوده مهماتو په شمول؛

53.2.5 د جواز په سیمه کې تر معمولي کچې ډېر د ژمي اوږدېدل؛ او

53.2.6 نورې هغه پېښې یا حالات چې د پېښېدو په وخت کې، د غیر مترقبه پېښو له تعریف سره چې په ۵۳،۱ ماده کې وړاندې شوی، نږدې مستقیم تړاو ونه لري.

د غیر مترقبه پېښو اغېزې

53.3 د ۵۳،۴ مادې مطابق، که چېرې کومه غیرمترقبه پېښه د دې سبب کېږي چې په تړون کې د تړون لرونکي یا امارت (زیانمن لوری) د راغلو مکلفیتونو د اجرا مخنیوی کوي یا یې د ځنډ لامل ګرځي، نو:

53.3.1 د زیانمن شوي لوري اړونده مکلفیتونه (له مالي مکلفیتونو پرته)؛ او

53.3.2 د مقابل لوري اړونده مکلفیتونه به کوم چې د زیانمن لوري د مکلفیتونو په اجرا پورې متکي دي،

له هغې نېټې څخه ځنډول کېږي کوم چې فورس ماژور (غیرمترقبه) پېښې د یادو مکلفیتونو د اجرا مانع ګرځي یا هغه ځنډوي او دا حالت به تر هغې دوام مومي چې د ۵۳،۹ مادې مطابق فورس ماژور پېښې پای ته رسېږي.

د غیر مترقبه حالاتو په اړه خبرتیا

53.4 که چېرې یو زیانمن لوری د غیرمترقبه پېښو له امتیاز څخه د برخمن کېدو دعوی کوي، نو:

53.4.1 بل لوري د هغې پېښې یا حالاتو یا د دواړو پېښو یا حالاتو په اړه خبر کړي چې فورس ماژور لامل کېږي، او د فورس ماژور تر پېښېدو وروسته د ۱۰ ورځو په جریان کې وروسته تر هغې چې زیانمن لوری په لومړي ځل د فورس ماژور په اړه خبرېږي، څومره ژر چې شونې وي خبر ورکړي؛

53.4.2 بل لوری سملاسي د هغو اقداماتو په اړه خبر کړي چې د فورس ماژور پېښو د اغېزو د راکمولو په موخه تر لاس لاندې نیول شوي وي؛

53.4.3 د ۵۳،۵ مادې حکمونه رعایت کړي، که څه هم ۵۳،۴ ماده په خپله باید د یو زیانمن لوري له خوا د ۵۳،۴ مادې سره سم د خبرتیا د صدور ځنډ ونه ګرځي.

53.4.4 ددې تړون له مخې د خپلو هغو مکلفیتونو ترسره کولو ته دوام ورکړي چې فورس ماژور پېښو له کبله نه دي اغېزمن شوي؛ او

53.4.5 څومره ژر چې شونې وي، ددې تړون له مخې د خپلو مکلفیتونو سرته رسول بېرته پیل کړي.





د اغېزو راکمولو مکلفیت

53.5 زیانمن لوری مکلف دی چې د فورس ماژور پېښو د اغېزو راکمولو لپاره غوره هڅې وکړي او د مکلفیتونو په سرته رسولو کې رامنځته شوی ځنډ حداقل ته ورسوي.

هغه پېښې چې له حقوقي لارو د حل و فصل وړ نه دي

53.6 بې له دې چې د دې تړون پر بنسټ د یو زیانمن لوري مکلفیتونه اغېزمن شي، په ۵۳/۵ ماده کې د درج شویو مکلفیتونو په شمول، که چېرې یو زیانمن شوی یې مناسبه ونه گڼي، یاد لوری مکلف نه دی چې د محاصرې، تحریم، اعتصاب یا کارگري اختلاف اړونده شخړو د حل لپاره سره کېږي.

53.7 که چېرې یو زیانمن شوی لوری په ۵۳/۶ ماده کې ذکر شویو مواردو ته په رسیدگي کې پاتې راشي، دا پېښه باید داسې ونه گڼل شي چې گڼې د زیانمن لوري په کنټرول کې وه، یا هم په ۵۳/۱ ماده کې د فورس ماژور پېښو تعریف ته په پام سره، زیانمن لوري د یادو پېښو مخنیوی کولای شوی یا یې هم کنټرولولای شوی.

لگښت

53.8 پر هغو حکمونو سربېره چې د ۵۳ مادې له حکم سره مغایرت لري، د فورس ماژور پېښو د اغېزو د راکمولو لپاره د کونښینونو په لړ کې، هېڅ زیانمن لوری اړ نه دی چې د اړوند کار ترسره کولو لپاره تر معقولې اندازې زیاتې پیسې مصرف کړي. په دې توگه، د زیانمن شوي لوري هېڅ ډول مالي وضعیت باید په پام کې ونه نیول شي.

د غیرمترقبه پېښو پای

53.9 فورس ماژور پېښې به د لاندې مواردو مخکې پای ته رسېږي او د زیانمنو لورو مکلفیتونه چې د ۵۳ مادې له مخې ځنډېدلي دي، بېرته د بشپړ اجرا او انفاذ حالت ته راگرځي:

53.9.1 هغه وخت کله چې مقابل لوری د زیانمن شوي لوري خبرتیا ترلاسه کړي، کوم چې بیانوي چې نوموړی لوری ددې جوگه دی په دې تړون کې د راغلو مکلفیتونو اجرا بیا پیل کړي (دغه ډول خبرتیا باید په ممکنه لنډ وخت کې واستول شي)؛ او

53.9.2 هغه وخت کله چې زیانمن شوی لوری په تړون کې د راغلو ژمنو اجرا له سره پیل کړي.

د غیر مترقبه پېښو د دوام له امله د تړون فسخ کول

53.10 که چېرې غیرمترقبه کومه پېښه تر پرلپسې شپږو میاشتو د زیاتې مودې لپاره دوام وکړي:

53.10.1 دواړه لوري باید د ۵۲/۲ مادې مطابق د حسن نیت له مخې مذاکرات پیل کړي او د یادې مادې په اړه چې کوم تعدیلات اړین وي، په اړه یې موافقې ته ورسېږي؛ او

53.10.2 که چېرې:

53.10.2.1 دواړه لوري د ۵۲/۲ مادې مطابق د زیانمن شوي لوري له خوا د فورس ماژور په تړاو تر خپرې کړې خبرتیا وروسته د ۱۲ میاشتو په جريان کې د تړون د تعدیل په اړه هوکړې ته ونه رسېدل؛ یا





- 53.10.2.2 دواړه لوري د ۵۲,۲ مادې مطابق د تړون د يو يا دوه موده تعديلاتو په اړه د هغې مودې په جريان كې چې په ۵۳,۱۰,۲,۱ كې تصريح شوي، موافقې ته ورسېږي، خو ياد تعديلات د ۵۲,۳ مادې مطابق د شپږو مياشتو په موده كې د اجرا وړ ونه گرځي نو.
- په دغه صورت كې له ۵۳,۱۱ مادې سره سم امارت كولاى شي چې دغه تړون فسخ كړي او د تړون فسخ د يو لوري څخه بل ته د خبرتيا تر لېږلو وروسته د اجرا وړ دى.
- 53.11 كه چېرې تړون د ۵۳,۱۰ مادې مطابق د امارت له خوا فسخ شي، د تړون ۴۵ ماده د تطبيق وړ ده.

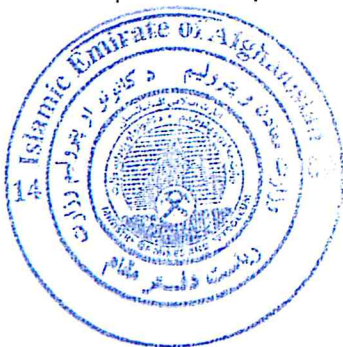
54 د اختلافونو حل

- 54.1 لوري مكلف دي چې د دغه تړون د تطبيق په صورت كې را منځته شوي موارد په خپل منځ كې حل كړي.
- 54.2 كه يو لورى په خپل منځي توگه د شخړو حل ته غاړه نه كېږي دي كولايشي د افغانستان د سوداگريزو شخړو د حل مركز (ACDR) ته مراجعه وكړي.
- 54.3 د ۵۴,۲ مادې په پام كې نيولو سره، كه چېرې د دې تړون په اړه كومه شخړه، اختلاف يا دعوى رامنځته كېږي او د تړون د يو اړخ له لوري بل اړخ ته د خبرتيا تر استولو وروسته دواړه لوري د ۶۰ ورځو په جريان كې كومې هوكړې ته ونه رسېږي، نو موضوع به د افغانستان د سوداگريزو شخړو د حل و فصل مركز كې حكمت ته محول كوي.
- 54.4 د شك د مخنيوي لپاره، امارت په دې وسيله په صراحت سره څرگندوي چې هر هغه اختلاف يا شخړه چې له دې تړون څخه رامنځته كېږي، د حل لپاره به د افغانستان د سوداگريزو شخړو مركز ته وړاندې كېږي.
- 54.5 د حكمانو شمېر بايد درې تنه وي.
- 54.6 د حكمت قرار كېداى شي چې د يو مشخص مقدار پيسو د تاديه كولو يا هم د يو عمل د ترسره كولو، د يو عمل د نه ترسره كولو يا هم د دغه ډول اعمالو د تركيب په اړه د حكم صادرول وي.
- 54.7 د حكمت ځاى كابل، افغانستان دى.
- 54.8 د حكمت قرار نهايي او د تطبيق وړ دى.
- 54.9 كه د لورو څخه يو لورى د حكمت په فيصله قناعت و نكړي كولايشي اړونده محاكمو ته مراجعه وكړي.
- 54.10 د افغانستان محاكم كولاى شي چې د حكمت د قرار د انفاذ په اړه حكم وكړي يا هم د قرار د تنفيذ لپاره د افغانستان له محاكمو څخه د صلاحيت د احراز غوښتنه وكړي.
- 54.11 تر كوم ځايه چې شونې وي، تړون لرونكى او امارت دواړه كولاى شي چې د شخړې په جريان كې د تړون تطبيق ته دوام وركړي.

55 محرمانه معلومات

امارتي اسناد

- 55.1 تړون لرونكى مني چې د كانونو نافذه قانون سره سم وزارت به:





- 55.1.1 د اوسني تړون يوه نسخه او د تړون لرونکي د ذینفع مالکانو جزییات به د دغه تړون تر لاسلیک وروسته د ۱۰ کاري ورځو په جریان کې خپروي؛
- 55.1.2 د جواز يوه نسخه او د جواز لرونکي د ذینفع مالکانو جزییات به هم د جواز تر صدور یا انتقال وروسته د ۱۰ کاري ورځو په جریان کې خپروي؛
- 55.1.3 وزارت مکلف دی چې د نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم، د ثبت شویو معلوماتو محتویات وساتي او هغه د عامه لاسرسي وړ وگرځوي؛
- 55.1.4 پر نورو موضوعاتو سربېره، د ثبت شویو معلوماتو محتویات به د تړون اړونده ځینې جزییات لکه څرنګه چې په نافذه تقنیني اسنادو کې ذکر شوي، شامل وي؛
- 55.1.5 د هغو اسنادو کاپي ګانې چې د دې تړون پربنسټ د خپراوي وړ وي، د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم به د عامه لاسرسي وړ گرځي؛ او
- 55.1.6 اسناد باید په دې دلیل له خپرولو یا عامه لاسرسي ته له وړاندې کولو څخه پاتې نه شي چې ګڼې د یادو اسنادو ځینې محتویات د محرمو معلوماتو لرونکي دي.

د محرمو معلوماتو استفاده او افشا کول

- 55.2 د ۵۵,۴ مادې د مفهوم له مخې، ترلاسه کوونکی لوری باید محرمانه معلومات د یو ثالث شخص په واک کې ور نه کړي، همدا راز له محرمانه معلوماتو څخه په هېڅ ډول استفاده نه شي کولای، مګر دا چې له دغه تړون یا نافذه قوانینو سره سم له خپلو حقونو څخه د ګټې اخیستنې او یا خپلو مسؤلیتونو پرځای کولو لپاره وکارول شي.
- 55.3 ترلاسه کوونکی لوری باید ډاډ ورکړي چې هر استازی یې چې د ۵۶ مادې د مقصد په رڼا کې محرمانه معلومات د هغوی په واک کې ورکول کېږي، د یاد شوي بند محتوا به مراعاتوي.
- 55.4 د ۵۵,۲ مادې له مخې، ترلاسه کوونکی لوری په لاندې مواردو کې له محرمانه معلوماتو ګټه اخیستلای او یا یې افشا کولای شي:
- 55.4.1 د ۵۵,۵ مادې له مخې، ترلاسه کوونکی لوری به د معلوماتو د افشا کوونکې ادارې مخکې له مخکې رضایت ترلاسه کړی وي (دا رضایت په غیرمنطقي او مشروط ډول نه وي ترلاسه شوی او ځنډول شوی هم نه وي)؛
- 55.4.2 د معلوماتو افشاء کول به د ترلاسه کوونکي لوري استازي ته وي چې موخه یې له دغه تړون یا نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم د ترلاسه کوونکي لوري له حقونو استفاده یا ترلاسه کوونکي لوري مسؤلیت پر ځای کول وي؛
- 55.4.3 د کانونو نافذه تقنیني اسناد یا نور نافذه قوانین یې افشاء کول لازم وبولي؛





55.4.4 معلومات د مالي مسؤلینو او یا د ښه نیت له مخې د ترلاسه کوونکي لوري د مالي مسؤلینو او یا هم له ترلاسه کوونکي لوري سره اړوند کوم درېیم کس په واک کې ورکړل شوي وي او هغه کس هم هوکړه کړې وي چې د ۵۵ بند محتوا به مراعاتوي؛ او یا

55.4.5 افشاء د پېرودونکي لپاره او په دغه تړون یا ورکړل شوي جواز کې د ترلاسه کوونکي لوري له حقوقو او گټو سره په ښه نیت سره شوي وي او د معلوماتو ترلاسه کوونکي کس به هم د ۵۵ بند د محتوا له رعایت کولو سره هوکړه کوي.

رضایت

55.5 په هغه صورت کې چې تړون لرونکی د امارت له لوري د رضایت نامې په اړه د خبرتیا له ترلاسه کولو وروسته تر پنځو کاري ورځو پورې په لیکلې بڼه، د ۵۶،۴،۱ مادې له حکم سره سم خپل څرگند مخالفت اعلان نه کړي، په دې صورت کې به د محرمانه معلوماتو د افشاء او استفادې پرېنست د تړون لرونکي رضایت بلل کېږي. البته په هغو حدودو کې چې د امارت له لوري د معلوماتو افشاء د خلکو د روغتیا، خونديتیا او امنیت ساتنې لپاره په بېرنيو حالاتو کې اړین وبلل شي.

56 خبرتیاوي

د خبرتیا استول

56.1 هر ډول خبرتیا یا اړیکې چې د دې تړون له مخې یې اړخونه له یو بل سره تامینوي، باید په لیکلې بڼه په پښتو یا په دري ژبو وي او په لاندې طریقو سره واستول شي:

56.1.1 د تړون لرونکي په پته دې ولېږل شي او د اړوندې څانگې د پام اړولو لپاره یې باید د اړونده شعبي یا د آمر په نوم (که چېرې د تطبیق وړ وي) چې لاندې مشخص شوي، نښاني کړي؛ یا

56.1.2 هغه لوري ته د ایمپل له لارې او د څانگې او یا اړوند آمر (که موجود وي) له نښاني سره ولېږل شي، لکه څرنگه چې په لاندې ډول مشخص شوي.

تړون لرونکی:

پته: [نیاز بیک د حضرت بلال جومات ته نږدې، پنځمه ناحیه، د کابل مرکز]

ایمپل: coo@savasgroup.com

وزارت:

پته: مکرویان څلور لاری کابل

برېښنالیک: lsmmd@momp.gov.af

د اړیکې د جزئیاتو بدلون

56.2 تړون لرونکی تصدیقوي چې:

56.2.1 د کانونو د نافذه قانون له مخې تړون لرونکی مکلف دی چې ځان د ثبت شوي بڼې پر بنسټوالي او کره والي ډاډه کړي؛ او

56.2.2 پته او برېښنالیک د اړونده نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم له مخې بدلېدای شي.





56.3 که امارت [درې] کاري ورځې وړاندې تړون لرونکی کس د خپلې پټې او ایمپل پر بدلېدو خبر کړي، هر ډول لېږل شوې خبرتیا او مکتوب هغه مهال د اعتبار وړ دی چې وروستي ایمپل یا پټې ته لېږل شوی وي.

د خبرتیا وخت لاندې ترتیب شوی دی

56.4 هر ډول لېږل شوې خبرتیا باید تر لاندې ټاکل شوو مودو وروسته ترلاسه شوې وبلل شي:

56.4.1 که تحویل شوی وی، هغه وخت چې په اړونده پټه اېښودل شوی؛

56.4.2 که د پوست له لارې لېږل شوی وي، د لېږلو تر نېټې وروسته پینځه (۵) کاري ورځې (یا که پوست له هېواده بهر ته وي) لس (۱۰) کاري ورځې؛ او یا

56.4.3 که د ایمپل له لارې لېږل شوی وي، د اتوماتیکې تاییدې له راتلو سره سم؛ که اتوماتیک ځواب رانه شي، له هغه وخت څخه درې ساعته وروسته چې ایمپل یا برېښنالیک د لېږونکي لخوا لېږل شوی و، او دا وخت د هغه وسیلې په حواله ټاکل کېږي چې برېښنالیک یې لېږلی و.

56.5 له دې سره، که خبرتیا یا برېښنالیک په غیر رسمي ورځ او یا د مازدیگر تر ۵:۰۰ بجو وروسته لېږل شوی وي، د لېږلو نېټه به یې د راتلونکې کاري ورځې پیل وبلل شي.

57 متفرقه حکمونه

د تړون د لورو ترمنځ اړیکه

57.1 ددغه تړون له مخې:

57.1.1 د طرفینو ترمنځ د شراکت او گډې پانګونې (joint venture) هېڅ اړیکه نه شته؛ یا

57.1.2 هېڅ لوري حق نه لري، چې د بل لوري په استازیتوب یو کار ترسره او یا کوم مسئولیت ومني.

لګښتونه

57.2 د تړون هر لوری مکلف دی چې د دې تړون او د تړون اړونده د نورو اسنادو د چمتو کولو، مذاکرې، اجرا یا رعایت په تړاو هر ډول لګښتونه او مصارف خپله ورکړي، مګر دا چې په دې تړون یا د کانونو نافذه قانون کې بل ډول تصریح شوې وي.

منظوري او رضایت

57.3 امارت کولای شي او بشپړ اختیار لري چې د هغو شرایطو په پام کې نیولو سره چې خپله یې ټاکي، یو وړاندیز منظور یا یې رد کړي او یا یې له ورکولو ډډه وکړي. له شرایطو سره سم امارت مکلف نه دی چې د یو وړاندیز د منظوري یا رد په اړه دلایل وړاندې کړي، مګر دا چې په دې تړون یا نافذه قوانینو کې په صراحت سره بل ډول راغلي وي.

د نورو اسنادو اجراء

57.4 دغه تړون هغه وخت په سمه توګه اجرا ګڼل کېږي، کله چې دواړه لوري دا سند او دې ته ورته نور اسناد اجرا کړي.





نور اقدامات

57.5 هر لوری مکلف دی چې په خپل شخصي لگښت ټول اسناد چمتو کړي او یا له مقابل لوري څخه د غوښتنې وړ چارو د اجرا لپاره درېیم شخص وگوماري تر څو دغه تړون او دې ته ورته نورې معاملې په گټور او بشپړ ډول له نیمگړتیا لرلو پرته عملي شي.

پر تړون حاکم قانون او قضایي واک

57.6 دا تړون د افغانستان د نافذه قوانینو پر اساس تنظیمیږي. له ۵۵ مادې سره سم، دواړه لوري به خپله قضیه د ځانگړې صلاحیت لرونکو محاکمو او د استیناف محکمو ته ارجاع کوي.

د تړون ژبه

57.7 دغه تړون پر پښتو او انګلیسي ژبو چمتو شوی او اجرا کېږي چې هر لوری به په دواړو ژبو د تړون یوه کاپي ترلاسه کوي. که چېرې په دواړو ژبو د چمتو شوي تړون د نسخو ترمنځ توپیر وي، پښتو نسخې ته ارجحیت ورکول کېږي.

د تفکیک قابلیت

57.8 د دغه تړون هر حکم په جلا توګه د تفکیک وړ دی. که چېرې د تړون یو حکم په یوه قضایي حوزه کې قانوني مبنی ونه لري، د تطبیق وړ نه وي یا هم بې اعتباره وي یا هم په راتلونکې کې دغه ډول څه کېږي نو:

57.8.1 یاد حکم باید په اړونده دعوا کې له دغه تړون څخه جلا په نظر کې ونیول شي، خو د تړون پر پاتې نورو حکمونو به اغېزه نه لري؛ او

57.8.2 په یوه قضایي حوزه کې یو حکم قانونیت، انفاذ او اعتبار زیانمن نه کړي.

معافیتونه

57.9 د دې تړون له مخې د یو حق، واک یا حل لارې په اړه معافیت باید د یو لوري له خوا بل لوري ته په لیکلې بڼه وي. دا معافیت به د کوم مکلفیت یا نقض د ضمني معافیت په معنی نه وي.

57.10 که یو لوری د یوه کار په کولو ونه توانېږي او یا یې په کولو کې ځنډ وکړي چې د دغه تړون له مخې یې د کولو حق لري، پر هغو د سترگو په پټولو په معنا نه دی.

د غرامت دوام

57.11 په دغه تړون کې هر غرامت د طرفینو یو دوامداره، جلا او له نورو مسؤلیتونو څخه خپلواک مسؤلیت دی او د تړون تر فسخې وروسته هم دوام کوي.





[د دې پاڼې پاتې برخه عمداً خالي پرېښودل شوې ده.]

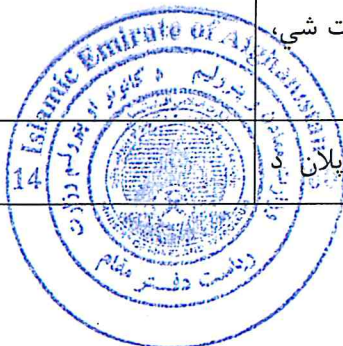




لومړی جدول: اکتشافی جواز

لومړۍ برخه: مقدم شرطونه

وروستۍ نېټه	مقدم شرطونه	
	<p>۱ وزارت حق لري چې دغه تړون فسخ کړي که چېرې تړون لرونکی له کوم معقول او موجه عذر پرته خپل کارونه د دوو (۲) میاشتو په موده کې په پرله پسې ډول وځنډوي.</p> <p>او که چېرته تړون لرونکی خپلو اړونده مکلفیتونه کې له اطلاعیې، توصیې، اخطاریې او توقف برسیره بیا هم پاتې راغی نو دا تړون فسخه کیږي.</p> <p>د افغانستان اسلامي امارت کولې شي چې هر وخت، د یاده شوې سیمې د لیتیم د استخراج د ترسره کولو د پرېکړې په صورت کې، دا قرارداد له قراردادي شرکت سره په یو اړخیزه ډول فسخ کړي.</p>	۱
	<p>۲ تړون لرونکی د پروپوزل د تعهداتو په اساس ژمن دی چې د هرات ولایت د غوریانو ولسوالي د پنځم بلاک مالګی داکتشاف په برخه کې (۲۵،۰۰۰) پنځه ویشت زره امریکایي ډالر، د چمتووالي په برخه کې (۳۷۸،۵۰۰) درې سوه اته اويا زره پنځه سوه امریکایي ډالر او داستخراج په برخه کې (۱،۹۱۰،۹۰۰) یو میلیونو نه سوه و لس زره نه سوه امریکایي ډالر پانګـونه وکـړي.</p> <p>تړون لرونکی د پروپوزل د تعهداتو په اساس ژمن دی د هرات دغوریانو ولسوالۍ د مالګې پنځم بلاک چې د پروسس په برخه کې (۳،۰۰۰،۰۰۰) درې میلیونو امریکایي ډالر او په تولید توګه (۵،۳۱۴،۴۰۰) پنځه میلیونو و درې سوه خوارلس زره څلور سوه امریکایي ډالر پانګـونه وکـړي.</p>	۲
	<p>۳ تړون لرونکی مکلف دی چې د کان اړونده ټولې چارې په خپله ترسره کړي، نشي کولای خپل قرارداد او یا یې سهم په بل شخص وپلوري.</p>	۳
	<p>۴ که چېرته تړون لرونکی په خپلو تعهداتو په قید شوي وخت کې عمل ونکړي، نو دا قرارداد به فسخه کړل شي او شرکت به د وزارت په تور لست کې شامل کړل شي او تضمین به یې د شلو کلونو لپاره قید کړل شي.</p>	۴
	<p>۵ تړون لرونکی مکلف ده چې لږ تر لږه شل تنه کډوالوته د کار زمينه برابره کړي.</p>	۵
	<p>۶ که چېرته له تړون لرونکي سره د امارت د مخالفو اشخاصو شراکت ثابت شي، تړون فسخ کیږي او تړون لرونکي ته هیڅ ډول مصارف نه جبرانېږي.</p>	۶
	<p>۷ تړون لرونکی مکلف دی چې د بهره برداری دورې د تمویل اړوند مالي بیان د</p>	۷





	تجارتی او معدنکاری اصولو په نظر کې نیولو سره وزارت ته ارایه کړي، او تړون لرونکی مکلف دی چې د اړونده مالي پلان گزارش په ربعوار ډول د هرات ولایت د کانونو د ریاست له تصدیق څخه وروسته وزارت ته وړاندې کړي.	
۸	تړون لرونکی مکلف ده چې حد اقل (۶) تنه د جیولوجی، اکتشاف او استخراج رشتو څخه فارغ التحصیل کسانو ته د کارزمینه برابره کړي.	
۹	څرنګه چې د رسوبي مالګې کانونه اکتشاف ته اړتیا نه لري، نو یوازې د مقدماتي اکتشاف موخې لپاره د اکتشاف اجازه نامه ورکول کېږي. پر همدې اساس، په قرارداد کې د اکتشاف په اړه ذکر شوي موارد د تطبیق وړ نه دي.	

دویمه برخه: د جواز اضافي شرطونه (د کانونو نافذه قانون)

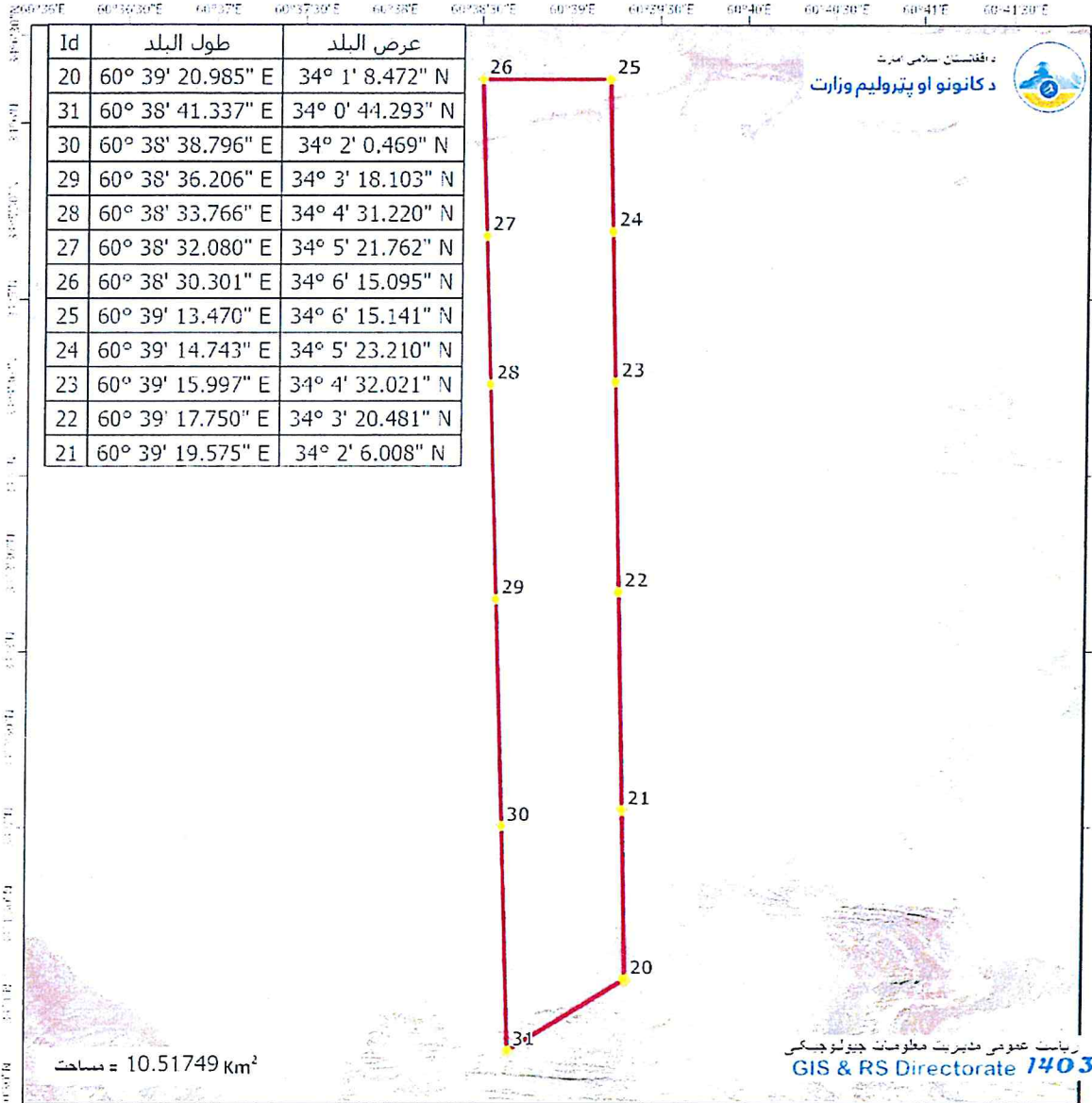
د جواز اضافي شرط	
۱.	۱. هغه اضافي شرطونه چې د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت له خوا په راپور کې د کانونو نافذه قانون مطابق ځای پر ځای شوي دي (د لرغونو او فرهنگي آثارو په اړه)، لکه څرنګه چې د وزارت له خوا د دغه تړون په ۳۲ ماده کې ذکر شوي دي.





دریمه برخه: د جواز ساحه

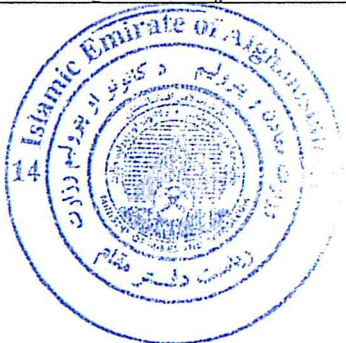
د قرارداد ساحه ۱۰،۵۱۷۴۹ KM² مربع ده او کورډینات یې په لاندې ډول دي:



خاډ فیل

سکيج مواد معدني نمک محدودده پنجم نمکسار
ولسوالی غوریان ولایت هرات

Coordinate System: WGS 1984 UTM Zone 41N





دویم جدول: استخراجی جواز

لومړۍ برخه: د جواز اضافي شرطونه (د کانونو نافذه قانون)

د جواز اضافي شرط	
د کان کیندنې د پروپوزل په اړه ټول هغه شرطونه چې د اقتصادي کمپسیون له خوا د کان کیندنې پر جواز لرونکي باندې د کانونو وزارت د نافذه قانون مطابق وضع کېږي.	1.
هغه اضافي شرطونه چې د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت له خوا په راپور کې د لرغونو او فرهنگي آثارو په اړه وضع شوي دي، لکه څرنگه چې د وزارت له خوا د دغه تړون په ۳۲ ماده کې ذکر شوي دي.	2.



درېم جدول: زېربنا او عامه کارونه

لومړۍ برخه: زېربنا

هغه زېربناوې چې باید تر ټرون لرونکې يې ورغوي	
1. ټرون لرونکې مکلف دی چې په افغانستان کې دننه د نهايي محصول توليد لپاره د مالگې د پروسس بشپړه معياري فابريکه جوړه او نصب کړي.	
2. ټرون لرونکې مکلف دی چې د دغې پروژې د ټولو منرالي فعاليتونو لپاره د اړتيا وړ برينبنا او اوبه رسول تامین کړي.	
3. ټرون لرونکې باید د کان کيندنې فعاليتونو پورې اړوند ټول داخلي سرکونه جوړ کړي.	

دويمه برخه: عامه کارونه

هغه عامه کارونه چې ټرون لرونکې يې باید وکړي	وخت
<p>1. شرکت مکلف دی چې په پروپوزل کې د خپلو ژمنو سره سم به: شرکت ژمنه لری چه د ټولنيزو خدماتو لپاره ۳۰۰،۰۰۰ درې سوه زره امريکايي ډالر د سيمه ايز پرمختک په بيلابيلو برخو کې مصرف کړي. د ټولنيز پرمختگ پلان يوه هر اړخيزه تگلاره ده چې د غوريان د نمکسار ساحی د پنځم بلاک د مالگې د کان پروژې ټولنيزو اقتصادي مديريت په لاندی ډول وکړي:</p> <p>1. د يو مدرسه چې ليليه او مجهز کتابتون ولري جوړ کړی</p> <p>2. د کان کيندنې ساحې ته نږدې د خايي خلکو او کليو لپاره د څښاک او صحي اوبو څاگانې کيندل.</p> <p>3. په مستقيم ډول د ۲۰ کسانو لپاره او په غير مستقيم ډول د ۵۰ کسانو لپاره نوي دندې رامینځته کړی</p> <p>4. د ۵۰ کسانو لپاره روزنه او د کارموندنې پياوړتيا پلان شوې ده.</p>	

ونډه وال

شماره	سهم لرونکی	سهم لرونکی سلنه
۱	د رحمانی زرخان زوی مالگې کان کيندنې شرکت	100%





اجراء:

تړون وړکوونکی (امارت)

د کانونو او پترولیم وزارت

الحاج ملا هدايت الله بدری

تړون لرونکی

د رحمانی زرخان زوی مالګې کان کیندنې شرکت

د شرکت رییس

حافظ





لومړۍ شمېره ضمیمه: د استخراج منظور شوی پروگرام
[ولیکئ]

